

คำนำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ.2564 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2566 ได้กำหนดให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนของตนเอง รวมถึงตลอดถึงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

ปัจจุบันพบว่า ในทางปฏิบัติยังมีข้อสงสัยและการตีความระเบียบในบางข้อที่ไม่ชัดเจน ส่งผลให้มีการสอบถามข้อหารือและประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติมายังเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดภาระงานในการตอบข้อซักถามซ้ำซ้อนและอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติราชการและไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น เพื่อลดข้อจำกัดในการตีความระเบียบและลดภาระงานในการตอบข้อหารือรายกรณี ตลอดจนสนับสนุนให้คณะกรรมการชุมชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่นจึงเห็นควรจัดทำ "คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเทศบาลและคณะกรรมการชุมชน" เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบและแนวทางเดียวกัน

ซึ่งเนื้อหาภายในคู่มือฉบับนี้ประกอบด้วยการรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ อาทิ ขั้นตอนการจัดตั้งชุมชน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ วิธีการเลือกกรรมการชุมชน การประชุม องค์กรประกอบของคณะกรรมการชุมชน การรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมถึงคำตอบแทน นอกจากนี้ยังได้รวบรวมประเด็นปัญหาข้อซักถามที่พบบ่อย (Q&A) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติ กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่นหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในสังกัดเทศบาลที่มีคณะกรรมการชุมชน และคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลในการสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบ

กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่น
กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

สารบัญ

บทที่ 1	ความเป็นมาของ “คณะกรรมการชุมชนของเทศบาล”	1
บทที่ 2	กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับ “คณะกรรมการชุมชน”	2
บทที่ 3	โครงสร้างของคณะกรรมการชุมชน	5
บทที่ 4	แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน ของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566	10
	1. การจัดตั้งชุมชน	11
	2. หน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน	14
	3. คุณสมบัติผู้ที่จะเป็นกรรมการชุมชน	15
	4. การเลือกคณะกรรมการชุมชน	16
	5. การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการชุมชน	17
	6. การประกาศกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชน	18
	7. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน	20
	8. การประชุมเลือกกรรมการชุมชนและการเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติฯ	22
	9. คณะทำงานของคณะกรรมการชุมชน	23
	10. การประชุมของคณะกรรมการชุมชน	24
	11. การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชน	26
	12. ค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน	31
	13. การตั้งงบประมาณค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน	32
	14. การเบิกจ่ายค่าตอบแทน คณะกรรมการชุมชน	33
	15. การจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชน	34
	16. การอุดหนุนงบประมาณของเทศบาล	37
	17. การดำเนินงาน ส่งเสริม และสนับสนุนคณะกรรมการชุมชน	37
	18. บทเฉพาะกาล	37
	19. การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 ข้อคำถามที่พบบ่อย	38
บทที่ 6 รายชื่อที่ปรึกษาและคณะผู้จัดทำ	40
บทที่ 7 ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564	
ภาคผนวก 2 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับ 2) พ.ศ. 2566	
ภาคผนวก 3 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.7/ว 3321 ลงวันที่ 23 เมษายน 2566 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน ของเทศบาล พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566	
ภาคผนวก 4 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0812.3/ว 931 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2564 เรื่อง การมอบอำนาจของปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน	
ภาคผนวก 5 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0413/ว 1553 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2530 เรื่อง การจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อพัฒนาเทศบาลและสุขาภิบาล	

บทที่ 1 ความเป็นมาของ “คณะกรรมการชุมชนของเทศบาล”

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 มาตรา 53 และมาตรา 56 กำหนดหน้าที่ให้เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล การที่จะให้ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองครอบคลุมภารกิจทุกด้าน เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นเจ้าของชุมชนท้องถิ่นและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงต่อการดำเนินกิจการด้านต่าง ๆ ของเทศบาล

โดยแรกเริ่มกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท 0413/ว 1553 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2530 เรื่อง การจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อพัฒนาเทศบาลและสุขาภิบาล ตามแผนมหาดไทยแม่บท (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 – 2534 แผนงานย่อยพัฒนาองค์การและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบ ส่งเสริมให้ชุมชนเมืองจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขึ้น โดยการรวมกันของประชาชนในชุมชน และให้กำหนดรูปแบบชุมชนย่อยขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับการแก้ไขสภาพปัญหาของชุมชนนั้น

ต่อมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือที่ มท 0810.7/ว 912 ลงวันที่ 5 พฤษภาคม 2564 แจ้งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 138 ตอนพิเศษ 45 ง วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อขอความร่วมมือจังหวัดให้นายอำเภอทุกอำเภอแจ้งเทศบาลทราบและถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564

ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับ 2) พ.ศ. 2566 ซึ่งลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 140 ตอนพิเศษ 74 ง วันที่ 29 มีนาคม 2566 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม 2566 ได้แก้ไขในประเด็นการจัดตั้งชุมชนของเทศบาล และกำหนดให้คณะกรรมการชุมชนมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือชักซ้อมที่ มท 0810.7/ว 3321 ลงวันที่ 23 เมษายน 2566 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ การจัดตั้งชุมชน การเลือกคณะกรรมการชุมชน การแต่งตั้งกรรมการชุมชน การรายงานการจัดตั้งชุมชน และการจัดทำข้อบังคับคณะกรรมการชุมชนว่าด้วยการเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้าง และการดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เทศบาลและคณะกรรมการชุมชนมีแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

บทที่ 2 กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับ “คณะกรรมการชุมชน”

1. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและ ที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- (7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ ผู้พิการ
- (8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ ของเทศบาล

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไป เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยกรนั้น และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมือง มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50
- (2) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (3) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
- (5) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (6) ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
- (7) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (8) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53
- (2) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- (3) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

- (4) การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่าย อาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
- (5) จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
- (6) จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (7) การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
- (8) การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

มาตรา 67 (9) ถ้าเป็นการชำระเงินกู้เมื่อถึง กำหนดชำระ เทศบาลจะต้องชำระเงินกู้นั้นจากทรัพย์สินของเทศบาลไม่ว่าจะตั้งงบประมาณรายจ่าย ประเภทนี้ไว้หรือไม่

มาตรา 69 ให้กระทรวงมหาดไทยตราระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลังรวมตลอดถึงวิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมาขึ้นไว้

มาตรา 77 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564

โดยเจตนารมณ์ในการออกระเบียบเพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนของตนเอง รวมตลอดถึงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน โดยให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย คณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566

โดยเจตนารมณ์ในออกระเบียบดังกล่าวเพื่อให้เทศบาลพิจารณาหากเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งชุมชนก็ได้ โดยให้เป็นไปตามข้อ 5 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย คณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 และกำหนดให้คณะกรรมการชุมชนมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน โดยให้ได้รับเฉพาะในเดือนที่ได้เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ การจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นไปตามบัญชีอัตราค่าตอบแทนแนบท้ายระเบียบนี้โดยให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังประกอบด้วย

4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0810.7/ว 3321 ลงวันที่ 23 เมษายน 2566

กำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ และมีการกำหนดตัวอย่างประกาศการจัดตั้งชุมชน ประกาศวัน เวลา และสถานที่เลือกคณะกรรมการชุมชน ข้อบังคับคณะกรรมการชุมชน ว่าด้วยการเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้าง อีกทั้งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการกำหนดจำนวนกรรมการชุมชน การเลือกกรรมการชุมชน การรายงานการจัดตั้งชุมชนและการแต่งตั้งกรรมการชุมชน

บทที่ 3 โครงสร้างของคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 กำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการชุมชน และให้มีโครงสร้างคณะทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาล ดังนี้

1. โครงสร้างของคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการชุมชนไว้ว่า ในชุมชนหนึ่งให้มีคณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วยกรรมการที่มาจากการเลือกโดยประชาชนในชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน จำนวนกรรมการที่มาจากการเลือกโดยประชาชนในแต่ละชุมชนให้เป็นไปตามที่เทศบาลประกาศกำหนดโดยให้คำนึงถึงจำนวนครัวเรือนในชุมชนเป็นสำคัญ เมื่อได้กรรมการชุมชนแล้วให้เทศบาลเรียกประชุมกรรมการชุมชนภายในเจ็ดวัน และให้กรรมการชุมชนเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธานกรรมการหนึ่งคน และเหรัญญิกหนึ่งคน แล้วให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการชุมชนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และเมื่อกรรมการชุมชนได้ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนในตำแหน่งต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว ให้ประธานกรรมการรายงานให้เทศบาลทราบเพื่อประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนต่อไป

ดังนั้น ลักษณะโครงสร้างและรูปแบบของคณะกรรมการชุมชนมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) ประธานกรรมการ
- 2) รองประธานกรรมการ
- 3) กรรมการ
- 4) เหรัญญิก
- 5) เลขานุการ

คณะกรรมการชุมชนอาจแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาล กำหนดชื่อและหน้าที่ของคณะทำงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะทำงานด้านนั้น ๆ ทั้งนี้ ควรมีเยาวชน และสตรี เป็นคณะทำงานด้วย เช่น

- 1) ฝ่ายอำนวยการ
- 2) ฝ่ายปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย
- 3) ฝ่ายเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต
- 4) ฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- 5) ฝ่ายการศึกษา
- 6) ฝ่ายประชาสัมพันธ์

2. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 กำหนดคณะกรรมการชุมชน สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน คณะกรรมการชุมชนและเทศบาลได้ โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งควรมีเยาวชน และสตรีเป็นคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ สามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน เช่น

2.1 คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

1) ประธานกรรมการชุมชน	หัวหน้าคณะกรรมการ
2) รองประธานกรรมการชุมชน	รองหัวหน้าคณะกรรมการ
3) กรรมการชุมชน	คณะกรรมการ
4) หัวหน้าคณะกรรมการทุกด้าน	คณะกรรมการ
5) เภรัญญิกในคณะกรรมการชุมชน	คณะกรรมการ
6) เลขานุการในคณะกรรมการชุมชน	คณะกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- 1) งานธุรการ
- 2) การจัดประชุม
- 3) การรับจ่ายและเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของคณะกรรมการชุมชน
- 4) การประสานงานและติดตามการทำงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ
- 5) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการชุมชนในรอบปี
- 6) งานอื่น ๆ ที่ประธานกรรมการชุมชนมอบหมาย

2.2 คณะกรรมการฝ่ายปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ประกอบด้วย

1) หัวหน้าคณะกรรมการฝ่ายปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย	หัวหน้าคณะกรรมการ
2) สมาชิกชุมชนที่หัวหน้าคณะกรรมการคัดเลือก จำนวน 4 คน	คณะกรรมการ
3) สมาชิกตามข้อ 2) จำนวน 1 คน	เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ
- ที่มาจากการเลือกในที่ประชุมของคณะกรรมการฝ่ายปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย

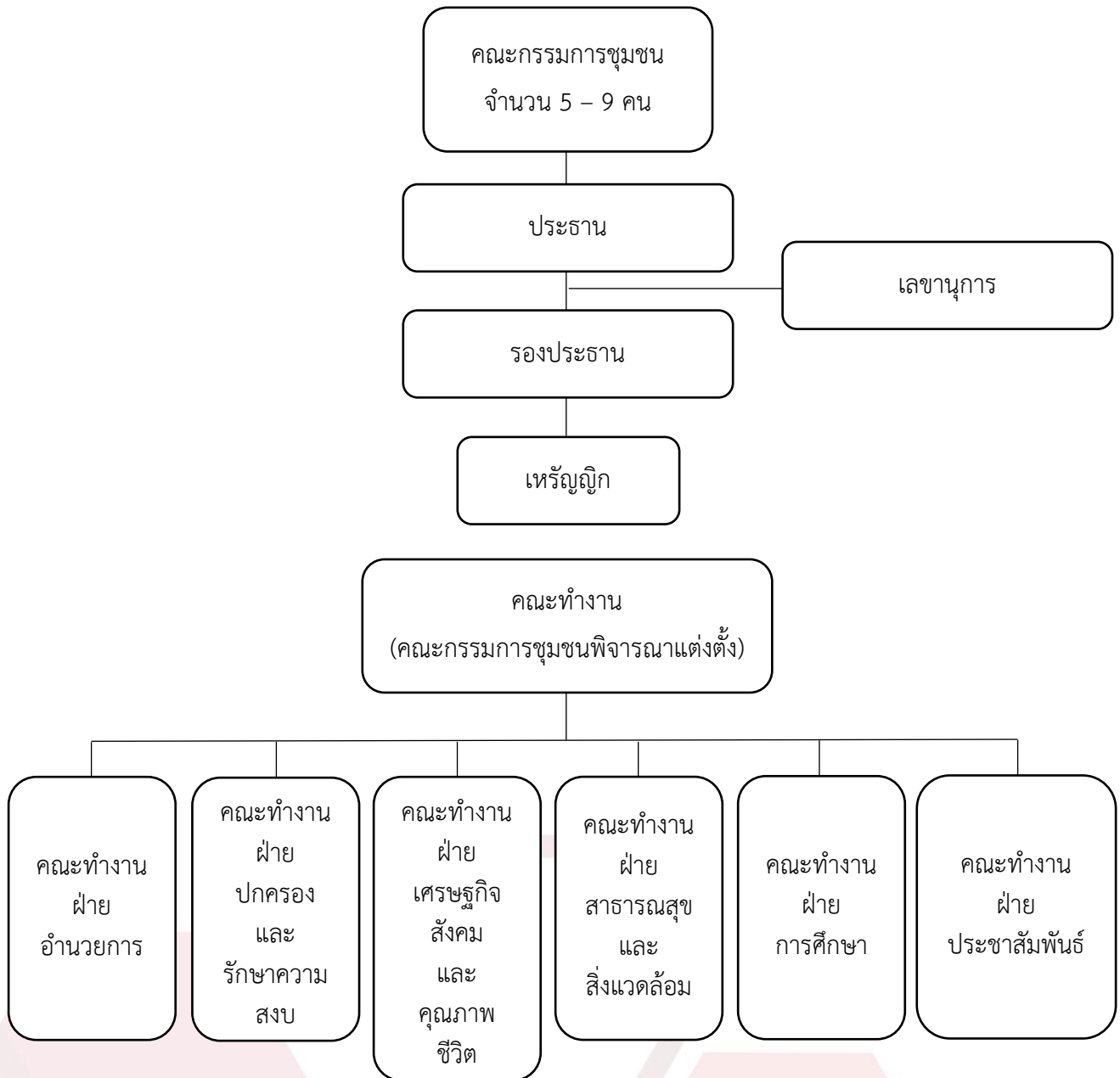
ให้คณะกรรมการฝ่ายปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- 1) การส่งเสริมให้ราษฎรในชุมชนมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 2) การส่งเสริมอุดมการณ์และวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยให้กับประชาชนในชุมชน

แผนภูมิโครงสร้างคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล

หมายเหตุ : โครงสร้างของคณะกรรมการชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 มีเฉพาะตำแหน่ง ประธาน รองประธาน เลขานุการ และเจริญญิก ส่วนคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เทศบาลสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

บทที่ 4 แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566

เพื่อให้เทศบาลและคณะกรรมการชุมชน มีแนวทางในการนำหลักเกณฑ์ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ไปปฏิบัติตามระเบียบได้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนเป็นข้อมูลในการสร้างความรู้ความเข้าใจในระเบียบคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล และเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของเทศบาลและคณะกรรมการชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงได้นำเสนอนำมาเสนอ แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ดังนี้

อาร์มภทและค่านิยาม

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 โดยที่เป็นการสมควรให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนของตนเอง รวมถึงคล้อยตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 50 มาตรา 53 มาตรา 56 และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ อันใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

1. การจัดตั้งชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 5 กำหนดว่า “ในเขตเทศบาลใด หากเทศบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งเป็นชุมชนก็ได้ โดยทำเป็นประกาศเทศบาล ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนด้วย ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนให้คำนึงถึงความหนาแน่นของประชาชนประกอบด้วย โดยอาจยึดตามแนวเขตการปกครองหมู่บ้านเดิมก่อนการจัดตั้งหรือการยกฐานะเทศบาลก็ได้” กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอชักชวนแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาจัดตั้งชุมชนของเทศบาล ดังนี้

1. ให้พิจารณาการจัดตั้งชุมชนโดยอาจนำหลักเกณฑ์การจัดตั้งหมู่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2539 มาเทียบเคียงโดยอนุโลม กล่าวคือมีหลักเกณฑ์ที่ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

1.1 การจัดตั้งชุมชนควรพิจารณาเบื้องต้นจากจำนวนประชากร โดยควรมีประชากรอย่างน้อย 200 คน หรือมีจำนวนบ้านที่ประชาชนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า 100 หลัง

1.2 กรณีการแยกชุมชนใหม่จากชุมชนเดิม เนื่องจากเป็นชุมชนหนาแน่นให้พิจารณาตามหลักการ ดังนี้

(1) เป็นชุมชนที่มีราษฎรไม่น้อยกว่า 1,200 คน หรือมีจำนวนบ้านไม่น้อยกว่า 240 บ้าน

(2) เมื่อแยกชุมชนใหม่แล้ว ชุมชนใหม่จะต้องมีราษฎรไม่น้อยกว่า 600 คน หรือมีจำนวนบ้านไม่น้อยกว่า 120 บ้าน

(3) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการชุมชน สภาเทศบาล และความเห็นจากประชาคมในพื้นที่

2. การขอจัดตั้งชุมชนขอให้เทศบาลจัดทำข้อมูล ดังนี้

2.1 จัดทำแผนที่ที่สามารถอ้างอิงตามภูมิศาสตร์ได้ เช่น แผนที่จาก Google Maps แผนที่ทหาร หรือแผนที่อื่น ๆ โดยแสดงรายละเอียดลงในแผนที่ ดังนี้

(1) ความหนาแน่นของครัวเรือนในชุมชน

(2) แนวเขตการปกครองของชุมชน

(3) สถานที่ตั้งของสถานที่สำคัญ เช่น สถานที่ราชการ ศาสนสถาน โรงเรียน สถานพยาบาล สวนสาธารณะ เส้นทางคมนาคม ฯลฯ

(4) ขนาดพื้นที่ของชุมชน (ตร.กม.)

(5) แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน

2.2 ให้แสดงเหตุผล ความจำเป็นในการขอจัดตั้งชุมชนโดยละเอียด

ทั้งนี้ เมื่อเทศบาลได้จัดทำข้อมูลข้างต้นและมีการประกาศจัดตั้งชุมชนเรียบร้อยแล้วให้ส่งข้อมูลเหล่านี้ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอสำหรับตัวอย่างการจัดทำประกาศการจัดตั้งชุมชน ปรากฏตามตัวอย่าง

- ตัวอย่าง -

ประกาศเทศบาล.....

เรื่อง การจัดตั้งชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน
ของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาล.....จึงจัดตั้งชุมชน ดังต่อไปนี้

๑. ชุมชน.....

ทิศเหนือ.....ทิศใต้.....

ทิศตะวันออก.....ทิศตะวันตก.....มีจำนวนครัวเรือน.....หลังคาเรือน
จำนวนประชากร.....คน

๒. ชุมชน.....

ทิศเหนือ.....ทิศใต้.....

ทิศตะวันออก.....ทิศตะวันตก.....มีจำนวนครัวเรือน.....หลังคาเรือน
จำนวนประชากร.....คน

ฯลฯ

ทั้งนี้ รายละเอียดอาณาเขตบริเวณพื้นที่ชุมชนแต่ละชุมชนปรากฏตามแผนผังชุมชนตามที่
แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรี.....

หมายเหตุ : *แนวเขตชุมชนให้บรรยายตามแนวนอน หมู่บ้าน ฯลฯ

2. หน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 20 กำหนดว่า “คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่ในการจัดทำแผนและพัฒนาชุมชน การแก้ไขปัญหา และสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของเทศบาล และมีหน้าที่ช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมายหรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด” โดยบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน มีหน้าที่ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน มีดังต่อไปนี้

1. สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง
2. พัฒนาและแก้ไขปัญหาในชุมชน เช่น ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น การป้องกันยาเสพติด ฯลฯ

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

หน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน

1. การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน
การแก้ปัญหา และการสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน
2. การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม
การดำเนินกิจการของเทศบาล และช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
3. การจัดบริการสาธารณะในชุมชน
และมีการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมาย หรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด

3. คุณสมบัติผู้ที่จะเป็นกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 6 กำหนดว่า “ในชุมชนหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วยกรรมการ ที่มาจากการเลือกโดยประชาชนในชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน

จำนวนกรรมการที่มาจากการเลือกโดยประชาชนตามวรรคหนึ่งในแต่ละชุมชนให้เป็นไปตามที่เทศบาล ประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนครัวเรือนในชุมชนเป็นสำคัญ หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือก กรรมการชุมชน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 7 กำหนดว่า “ผู้ที่จะเป็นกรรมการชุมชน ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้”

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือก
- (3) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในชุมชนนั้นติดต่อกันถึงวันเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

(4) ผู้ที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการชุมชน ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยกระบวนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 8 กำหนดว่า “ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้เป็นกรรมการชุมชน”

- (1) ตัดยาเสพติดให้โทษ
- (2) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (3) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (4) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (5) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (6) เป็นผู้พ้นหรือถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการประจำ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุทุจริต

4. การเลือกคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 9 กำหนดว่า “ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้”

(1) มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่มีการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมและการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้ามาอยู่ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่ควบคุม ลงวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2559

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือก

(3) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในชุมชนนั้นติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือก

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 10 กำหนดว่า “ผู้มีลักษณะตามข้อ 8 ห้ามมิให้เลือกกรรมการชุมชน ดังข้อต่อไปนี้”

(1) ติดยาเสพติดให้โทษ

(2) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(3) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(4) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

5. การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 11 กำหนดว่า “กรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ...”

- (1) ถึงคราวออกตามวาระ
- (2) ตาย
- (3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี
- (4) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 8
- (5) นายกเทศมนตรีเห็นว่าขาดการประชุมคณะกรรมการชุมชนติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (6) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่าในห้าหรือหนึ่งร้อยคนสุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า เข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชนและนายกเทศมนตรีให้ความเห็นชอบ

(7) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน โดยให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งทันที

- (8) เทศบาลประกาศยุบชุมชน

กรณีคณะกรรมการชุมชนว่าง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 12 กำหนดว่า “กรรมการชุมชนมีกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ 6

เมื่อครบกำหนดวาระของคณะกรรมการชุมชน หรือกรรมการชุมชนว่างลงตามข้อ 11 (1) ให้เทศบาลดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ 6 ขึ้นใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระ

คณะกรรมการชุมชนที่ครบวาระ ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการได้เลือกคณะกรรมการชุมชนตามข้อ 6”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 13 กำหนดว่า “เมื่อกรรมการชุมชนว่างลงตามข้อ 11 (2) (3) (4) (5) (6) หรือ (7) ให้มีการเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการที่ว่างภายในสามสิบวันและให้กรรมการที่ได้รับเลือกแทนกรรมการที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาของกรรมการชุมชนซึ่งตนแทน

ถ้ากรรมการชุมชนที่ว่างลงตามวรรคหนึ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เทศบาลจะไม่ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการที่ว่างก็ได้

6. การประกาศกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 14 กำหนดว่า “การเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ 6 ให้เทศบาลประกาศกำหนดวัน เพื่อให้มีการประชุมเลือกกรรมการชุมชน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เทศบาลมีหนังสือแจ้งประกาศกำหนดวัน เวลา สถานที่ คุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนและวิธีการเลือกตามระเบียบนี้ ให้ทุกครัวเรือนที่อยู่ในชุมชนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนการเลือกกรรมการชุมชน เช่น การแจ้งประกาศในที่ประชุมประชาชน การส่งหนังสือผ่านไปรษณีย์ ทั้งนี้ ให้เทศบาลให้คำแนะนำปรึกษาแก่ประชาชนในเรื่องหลักเกณฑ์หรือวิธีการเลือกกรรมการชุมชน คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการชุมชน”

ปรากฏตามตัวอย่าง

- ตัวอย่าง -

ประกาศเทศบาล.....

เรื่อง กำหนดจำนวนกรรมการชุมชน วัน เวลา และสถานที่เลือกกรรมการชุมชน

ด้วยเทศบาล ได้มีประกาศเทศบาล.....

เรื่อง การจัดตั้งชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตาม
ข้อ ๖ และ ข้อ ๑๔ ของระเบียบดังกล่าว เทศบาล.....จึงได้กำหนดจำนวนกรรมการชุมชน.....
จำนวน.....คน และวัน เวลา สถานที่ในการประชุมเพื่อเลือกกรรมการชุมชน.....ไว้ดังต่อไปนี้

๑. วันเลือก วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา

๒. สถานที่เลือก ณ.....

การประชุมเพื่อเลือกกรรมการชุมชนให้ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อ
บุคคลที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน
ของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสองคน
หากผู้ถูกเสนอชื่อไม่อยู่ในที่ประชุมในวันที่มีการเลือกตั้งต้องมีหนังสือแสดงความสมัครใจไว้ด้วย

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

หมายเหตุ : *ในกรณีที่เป็นการเลือกจากการที่คณะกรรมการชุมชนหมดวาระ ให้เปลี่ยนข้อความวรรคแรกเป็น
“ด้วยบัดนี้ คณะกรรมการชุมชน.....ได้ครบวาระตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
..... เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน
ของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาล.....จึงได้กำหนด
จำนวนกรรมการชุมชน.....จำนวน.....คน และวัน เวลา สถานที่ในการเลือกกรรมการชุมชน.....
ไว้ดังต่อไปนี้”

7. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 15 กำหนดว่า “ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ 14 ให้นายกเทศมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นพนักงานเทศบาล ทำหน้าที่ดำเนินการประชุมเลือกกรรมการชุมชน

ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชน ให้คณะกรรมการจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกเข้าร่วมประชุมลงลายมือชื่อและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน”

นายกเทศมนตรีแต่งตั้งพนักงานเทศบาล เป็นคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน และอาจแต่งตั้งลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไปเป็นผู้ช่วยคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

- (1) ดำเนินการจัดการประชุมเลือกกรรมการชุมชน ให้เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย
- (2) จัดเก็บลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนที่เข้าร่วมประชุม
- (3) ประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน
- (4) ดำเนินการนับคะแนนและบันทึกคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน
- (5) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกและรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

ปรากฏตามตัวอย่าง

- ตัวอย่าง -

คำสั่งเทศบาล.....

ที่ /

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงได้แต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน ทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนเทศบาลในการดำเนินการประชุมเลือกกรรมการชุมชน..... ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา..... ณ..... ดังนี้

- ๑.
- ๒.
- ๓.
- ๔.

ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดการประชุมเลือกกรรมการชุมชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๒. จัดเก็บลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนที่เข้าร่วมประชุม
๓. ประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ

ต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน

๔. ดำเนินการนับคะแนนและบันทึกคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน
๕. ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกและรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ
๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

สั่ง ณ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

8. การประชุมเลือกกรรมการชุมชนและการเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติฯ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 16 กำหนดว่า “การเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ 14 ให้คณะกรรมการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน ต่อที่ประชุมและให้ผู้มีสิทธิเลือกรับรองการเสนอชื่อนั้นไม่น้อยกว่าสองคน ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุมวันแต่ผู้ถูกเสนอชื่อแสดงความสมัครใจไว้เป็นหนังสือ เมื่อปิดการเสนอชื่อ หากพบว่ามีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าจำนวนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนด ให้คณะกรรมการเปิดให้มีการเสนอชื่อใหม่จนครบตามจำนวนที่ได้เทศบาลกำหนดไว้

กรณีที่เทศบาลพิจารณาแล้วว่าการดำเนินการเสนอชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อและการเลือกกรรมการชุมชนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งวัน เทศบาลอาจจัดประชุมทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชน เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ให้ผู้ประสงค์ยื่นเอกสารหลักฐานคุณสมบัติพร้อมผู้มีสิทธิเลือกรับรองจำนวน 2 คน โดยให้ถือว่าการยื่นเอกสารฯ นั้นเป็นการเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติต่อที่ประชุมตามระเบียบฯ พร้อมกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชน วิธีการเลือกกรรมการชุมชน และประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกทราบ โดยการดำเนินการดังกล่าวให้ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วย

ตัวอย่าง: เทศบาลตกลงกับที่ประชุมและกำหนดวันให้ผู้ประสงค์จะเป็นกรรมการชุมชนมายื่นเอกสารตั้งแต่วันที่ 1 - 10 และเทศบาลใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติตั้งแต่วันที่ 11 - 13 แล้วจึงกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชนในวันที่ 14 โดยกำหนดวิธีการเลือกเป็นวิธีลับโดยให้กากบาทหมายเลขผู้ได้รับการเสนอชื่อ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 17 กำหนดว่า “เมื่อที่ประชุมได้ปิดการเสนอชื่อตามข้อ 16 แล้ว ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชนโดยวิธีเปิดเผย หรือโดยวิธีลับ ตามที่ประชุมมีมติ ดังนี้

1. วิธีเปิดเผย ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชนโดยให้ประกาศชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อและให้ผู้มีสิทธิเลือกออกเสียงตามวิธีที่เห็นสมควร เช่น ยกมือพับศีรษะ การแบ่งพื้นที่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ
2. วิธีลับ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชน โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกเสนอชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกและผู้มีสิทธิเลือกออกเสียงตามวิธีที่เห็นสมควร เช่น การเขียนชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อ การกำหนดหมายเลขผู้ได้รับการเสนอชื่อ และเขียนหมายเลขหรือกากบาทหย่อนบัตรเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อ

โดยการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนตามวิธีเปิดเผยและวิธีลับ ผู้มีสิทธิเลือกสามารถออกเสียงเลือกได้ตามจำนวนกรรมการชุมชนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนด กรณีมีผู้ได้รับการเสนอชื่อครบตามจำนวนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการชุมชน โดยไม่ต้องออกเสียงลงคะแนน

เมื่อที่ประชุมออกเสียงเลือกกรรมการชุมชนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับลงมาจนครบจำนวนตามที่กำหนดตามข้อ 6 วรรคสอง เป็นผู้ได้รับเลือกกรรมการชุมชน และหากผู้ได้รับการเสนอชื่อในลำดับท้ายมีคะแนนเท่ากันและเกินจำนวนกรรมการชุมชน ให้ใช้วิธีจับฉลากผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันเพื่อให้ได้กรรมการชุมชนครบจำนวน

เมื่อได้กรรมการชุมชนแล้ว ให้คณะกรรมการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือก ณ สถานที่เลือกและรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการชุมชนต่อไป”

9. คณะทำงานของคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 18 กำหนดว่า “เมื่อได้กรรมการชุมชนตามข้อ 6 แล้ว ให้เทศบาลเรียกประชุมกรรมการชุมชนตามข้อ 6 ภายในเจ็ดวัน และให้กรรมการชุมชนเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธานกรรมการหนึ่งคน และเหรัญญิกหนึ่งคน แล้วให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการชุมชนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

เมื่อกรรมการชุมชนได้ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนในตำแหน่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่งเรียบร้อยแล้ว ให้ประธานกรรมการรายงานให้เทศบาลทราบเพื่อประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนต่อไป”

หน้าที่ประธานกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 19 กำหนดว่า “ประธานกรรมการชุมชนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้”

- (1) เรียกประชุมคณะกรรมการชุมชนหรือสมาชิกชุมชน
- (2) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนหรือสมาชิกชุมชน
- (3) ดูแล ประสานกาดำเนินงานระหว่างชุมชนกับเทศบาล และหน่วยงานต่าง ๆ
- (4) มอบหมายการปฏิบัติงานให้แก่คณะทำงานด้านต่าง ๆ

หน้าที่คณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 20 กำหนดว่า “คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่ในการจัดทำแผนและพัฒนาชุมชน การแก้ไขปัญหาและสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของเทศบาล และมีหน้าที่ช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจัดบริการสาธารณะในชุมชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมาย หรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด”

การแต่งตั้งคณะกรรมการ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 21 กำหนดว่า “คณะกรรมการชุมชนอาจตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาลได้ เช่น คณะทำงานด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านผู้สูงอายุ ด้านคุณภาพชีวิต ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ โดยให้พิจารณาตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละชุมชน ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้สมาชิกที่มาเป็นคณะกรรมการมีความหลากหลายและครอบคลุม กลุ่มประชากรที่หลากหลายในชุมชนด้วย โดยอย่างน้อยควรมีเยาวชนและสตรีร่วมเป็นคณะกรรมการของชุมชนด้วย”

10. การประชุมของคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 22 กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการชุมชนมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง การกำหนด วัน เวลา ประชุม ให้ประธานคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้กำหนดและเรียกประชุม ซึ่งการประชุมต้องกระทำโดยเปิดเผยและเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมฟังการประชุมด้วย โดยให้มีการจัดทำรายงานการประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม ในรายงานการประชุมให้มีรายละเอียด ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนในเดือนนั้น ๆ ปรากฏอยู่ด้วย

เทศบาลสามารถจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการชุมชนเพื่อเป็นการสัมมนา รับมอบนโยบาย หรือ/แลกเปลี่ยนประเด็นในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของชุมชนได้ แต่ไม่สามารถนำมานับรวมว่าการประชุมร่วมกับเทศบาลนี้เป็นการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการชุมชนที่จะนำมาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนกรรมการชุมชน

ในการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการชุมชน เทศบาลอาจมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชนเข้าร่วมการประชุม เพื่อให้คำแนะนำและสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการชุมชนในการประชุมดังกล่าว”

องค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 23 กำหนดว่า “การประชุมคณะกรรมการชุมชน ต้องมีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการชุมชนทั้งหมด จึงถือว่าครบองค์ประชุม

กรรมการชุมชนที่ไม่สามารถเข้าประชุมได้ให้ขอผลการประชุมต่อประธานกรรมการชุมชน

ในกรณีที่มิได้มีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้ประธานในที่ประชุมมีอำนาจเลื่อนการประชุมได้ตามความเหมาะสม”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 24 กำหนดว่า “ในกรณีที่ประธานกรรมการชุมชนหรือรองประธานกรรมการชุมชนไม่สามารถเข้าประชุมคณะกรรมการชุมชนได้ ให้คณะกรรมการชุมชนพิจารณาคัดเลือกกันเองเป็นประธานการประชุมเฉพาะในครั้งนั้นแทน”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 25 กำหนดว่า “ในการประชุมคณะกรรมการชุมชนให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบ วาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 26 กำหนดว่า “มติที่ประชุมให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาดและถือว่าเป็นที่สิ้นสุด”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 27 กำหนดว่า “ในการพิจารณาลงมติเรื่องใด หากที่ประชุมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นต้องรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน หรือเป็นเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน หรือเป็นเรื่องที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม ประชาคมชุมชน คณะกรรมการชุมชนอาจมีมติให้มีการประชุมประชาคมชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวก็ได้”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 28 กำหนดว่า “ประชาชนในชุมชนผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่า สิบคนอาจลงลายมือชื่อทำหนังสือเสนอความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมหรือประโยชน์สาธารณะของชุมชน ต่อคณะกรรมการชุมชนเพื่อให้มีการพิจารณาในคณะกรรมการชุมชนก็ได้ และคณะกรรมการชุมชนจะต้องนำเรื่องดังกล่าวบรรจุเข้าวาระการประชุมในคราวต่อไป”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 29 กำหนดว่า “เมื่อมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการประชุมตามหมวดนี้ หรือกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ ในหมวดนี้ ให้ประธานกรรมการชุมชนนำข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเสนอต่อนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกเทศมนตรีให้เป็นที่สุดและให้ใช้ได้เฉพาะในการประชุมนั้น”

11. การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชน

ให้คณะกรรมการชุมชนจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานจัดส่งให้กับเทศบาลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน โดยรูปแบบการรายงานผลการปฏิบัติงานเทศบาลอาจใช้ทำดังตัวอย่างที่แสดงเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในเทศบาลของตนเองได้

ให้คณะกรรมการชุมชนสรุปรายงานการประชุมประจำเดือนที่มีผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาประกอบเสนอต่อเทศบาลภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไปเพื่อให้เทศบาลใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนเป็นรายเดือนต่อไป

- ตัวอย่าง -

รูปแบบการเขียนรายงานการประชุมคณะกรรมการชุมชน

รายงานการประชุมคณะกรรมการชุมชน.....
 เทศบาล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ครั้งที่...../.....
 เมื่อวันที่.....
 ณ

ผู้มาประชุม

๑. นาย.....	ตำแหน่ง.....	ประธาน
๒. นาย.....	ตำแหน่ง.....	รองประธาน
๓. นาย.....	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
๔. นาย.....	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
๕. นาย.....	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
๖. นาย.....	ตำแหน่ง.....	เหรัญญิก
๗. นาย.....	ตำแหน่ง.....	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นาย.....	กรรมการ
๒. นาย.....	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นาย.....	สมาชิกสภาเทศบาล
๒. นาย.....	ประชาชนในชุมชน
๓. นาย.....	ประชาชนในชุมชน

เริ่มประชุมเวลา..... น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

.....

.....

.....

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

เลขานุการเสนอรายงานการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่

.....ให้ที่ประชุมรับรอง

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง (ถ้ามี)

๓.๑.....

.....

มติที่ประชุม

๓.๒.....

.....

มติที่ประชุม

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน.....ประจำเดือน.....

๔.๑.๑ ผลการปฏิบัติงานเรื่องที่ ๑

(๑) โครงการ/กิจกรรม

.....

(๒) วัตถุประสงค์

.....

(๓) กลุ่มเป้าหมาย

.....

(๔) ระยะเวลาดำเนินการ

.....

(๕) งบประมาณ

.....

(๖) แหล่งงบประมาณ

.....

(๗) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

.....

.....

(๘) หน่วยงานที่ดำเนินการร่วม

.....

๔.๑.๒ ผลการปฏิบัติงานเรื่องที่ ๒

(๑) โครงการ/กิจกรรม

.....

(๒) วัตถุประสงค์

.....

(๓) กลุ่มเป้าหมาย

.....

(๔) ระยะเวลาดำเนินการ

.....

(๕) งบประมาณ

.....

(๖) แหล่งงบประมาณ

.....

(๗) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

.....

(๘) หน่วยงานที่ดำเนินการร่วม

.....

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๔.๒.....

มติที่ประชุม

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

๕.๑.....

มติที่ประชุม

๕.๒.....

มติที่ประชุม

วาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

๖.๑.....

มติที่ประชุม

๖.๒.....

มติที่ประชุม

เลิกประชุมเวลา..... น.

(.....)

ผู้จัดรายการประชุม

(.....)

ผู้ตรวจรายการประชุม

หมายเหตุ

๑. การประชุมของคณะกรรมการชุมชนให้เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมประชุมร่วมรับฟัง และสามารถแสดงความคิดเห็นกับเรื่องต่าง ๆ ในระเบียบวาระได้
๒. ในวาระการประชุม อย่างน้อยให้คณะกรรมการชุมชนรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในห้วงระยะเวลา ๑ เดือนที่ผ่านมา
๓. เทศบาลสามารถนำตัวอย่างรูปแบบการเขียนรายการประชุมนี้ไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมของบริบทการปฏิบัติงานของแต่ละเทศบาล

12. ค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน

ให้เทศบาลพิจารณาตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนตามข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 โดยให้ใช้อัตราค่าตอบแทนตามบัญชีแนบท้ายระเบียบฯ ตามเกณฑ์รายได้ของเทศบาล โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังประกอบด้วย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

รายได้ของเทศบาล (ล้านบาท)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/เดือน)	
	ประธาน	กรรมการ
เกิน 100	1,250	1,000
เกิน 50 - 100	1,000	800
ไม่เกิน 50	750	600

การจ่ายค่าตอบแทนจำนวนกี่เดือนต่อปีให้เทศบาลพิจารณากำหนดตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงสถานะการคลังของเทศบาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

หมายเหตุ: ในกรณีการตั้งงบประมาณรายจ่ายและการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาลให้ใช้ยอดรวม เฉพาะรายได้จัดเก็บเองและภาษีจัดสรร ตามงบการเงินประจำปี (งบแสดงผลการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับ) ของปีงบประมาณที่แล้วมาที่ได้ปิดบัญชีแล้ว เป็นฐานในการคำนวณอัตราเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล

ตัวอย่าง: หากเทศบาลจะจัดทำเทศบัญญัติตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567 (ซึ่งปกติจะจัดทำในช่วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2566) เพื่อตั้งงบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการชุมชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้ใช้รายได้จัดเก็บเองรวมกับภาษีจัดสรรของงบการเงินประจำปีของปี พ.ศ. 2565 ที่ได้ปิดบัญชีแล้วมาเป็นฐานในการคำนวณช่วงชั้นอัตราค่าตอบแทนที่จะจ่ายได้ ซึ่งหากงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 เทศบาลมีรายได้ (รายได้จัดเก็บเองรวมกับภาษีจัดสรร) จำนวน 120 ล้านบาท เทศบาลสามารถตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567 เพื่อจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการชุมชนได้ตามอัตรา ประธานกรรมการ 1,250 บาท และกรรมการ 1,000 บาท

13. การตั้งงบประมาณค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน

(1) หน่วยงาน (สำนัก/กอง) ที่รับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชน ที่ต้องเสนอประมาณการรายจ่ายเพื่อขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน จะต้องคำนวณประมาณการให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายตลอดปีงบประมาณ โดยนำข้อมูลจำนวนชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่พึงมีทั้งหมดของเทศบาลมาเป็นข้อมูลในการคำนวณสำหรับจัดทำงบประมาณค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน โดยใช้ข้อมูล ณ วันที่จัดทำงบประมาณเป็นหลักก่อน และหากจำนวนกรรมการชุมชนมีการปรับเปลี่ยนในระหว่างปีงบประมาณ ให้โอนงบประมาณมาเพิ่มเติม ทั้งนี้ การเสนอประมาณการรายจ่ายให้เป็นไปตามรูปแบบและการจำแนกประเภทรายรับ - รายจ่าย งบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน ให้ตั้งไว้ในงบดำเนินงานประเภทค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) หากเทศบาลใดมีความพร้อมทางการเงินการคลัง สามารถโอนงบประมาณรายการที่เหลือจ่ายหรือไม่มีความจำเป็นต้องจ่าย มาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2563

(4) กรณีเทศบาลพิจารณาแล้วว่ามิมีสถานะการเงินการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไม่เพียงพอที่จะเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนในปีงบประมาณนี้ได้ เทศบาลอาจขอทำความตกลงกับผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากปลัดกระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 1268/2563 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2563 เพื่อยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 89 เพื่อนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นค่าตอบแทนดังกล่าว

14. การเบิกจ่ายค่าตอบแทน คณะกรรมการชุมชน

(1) ในระยะแรกที่ระเบียบฯ ใช้บังคับ ซึ่งเทศบาลอาจยังไม่ได้มีการตั้งงบประมาณรองรับไว้เพื่อจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน ให้เทศบาลพิจารณาเบิกจ่ายเป็นค่าตอบแทนที่ตกเบิกให้แก่คณะกรรมการชุมชนที่ได้มีการดำเนินการครบถ้วนตามระเบียบฯ ตั้งแต่ที่คณะกรรมการมีสิทธิ

(2) ในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้เทศบาลดำเนินการเบิกจ่ายเป็นรายเดือนตามที่คณะกรรมการชุมชนได้ยื่นขอเบิก

(3) คณะกรรมการชุมชนต้องแนบรายงานการประชุมประจำเดือนให้เทศบาลเพื่อประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนประจำเดือนด้วย โดยอย่างน้อยในรายงานการประชุมต้องแสดงผลการปฏิบัติงานในห้วงเดือนนั้น ๆ ด้วย

(4) เมื่อได้รับอนุมัติเงินแล้ว ให้เทศบาลนัดหมายคณะกรรมการชุมชนรับเงิน โดยให้ประธานและกรรมการชุมชนลงลายมือชื่อรับเงินด้วยตนเอง หากมอบหมายผู้แทนมารับเงินให้จัดทำเอกสารการมอบอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดยื่นประกอบด้วย

(5) ให้เทศบาลจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนไว้ในลักษณะเดียวกับการเบิกค่าตอบแทนอื่น ๆ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2547และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การจัดทำข้อบังคับการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชน

(1) ให้เทศบาลแนะนำคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำข้อบังคับการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชนที่มีประสิทธิภาพ

(2) เมื่อคณะกรรมการชุมชนมีมติเห็นชอบให้มีข้อบังคับการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชนก่อนประกาศใช้ข้อบังคับดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการชุมชนเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็น/คำแนะนำก่อนประกาศใช้

15. การจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชน

การจัดทำฐานข้อมูลชุมชน หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อจัดทำฐานข้อมูลของชุมชน ประกอบด้วย

- 1) ด้านกายภาพ
- 2) ด้านการเมืองการปกครอง
- 3) ด้านประชากร
- 4) ด้านสภาพทางสังคม
- 5) ด้านระบบบริการพื้นฐาน
- 6) ด้านระบบเศรษฐกิจ
- 7) ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม
- 8) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 9) ด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)

โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านกายภาพ ประกอบด้วย

1.1 ที่ตั้งของชุมชน

1.1.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน

1.1.2 ขนาดและที่ตั้ง

1.1.3 อาณาเขตติดต่อ

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

1.4 ลักษณะของดิน

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

1.6 ลักษณะของป่าไม้

2) ด้านการเมืองการปกครอง ประกอบด้วย

2.1 เขตการปกครอง

2.2 การเลือกตั้ง

- 3) **ด้านประชากร** ประกอบด้วย
 - 3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร
 - 3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร
- 4) **ด้านสภาพทางสังคม** ประกอบด้วย
 - 4.1 การศึกษา
 - 4.2 สาธารณสุข
 - 4.3 อาชญากรรม
 - 4.4 ยาเสพติด
 - 4.5 การสังคมสงเคราะห์
- 5) **ด้านระบบบริการพื้นฐาน** ประกอบด้วย
 - 5.1 การคมนาคมขนส่ง
 - 5.2 การไฟฟ้า
 - 5.3 การประปา
 - 5.4 โทรศัพท์
 - 5.5 ไปรษณีย์ การสื่อสาร การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์
- 6) **ด้านระบบเศรษฐกิจ** ประกอบด้วย
 - 6.1 การเกษตร
 - 6.2 การประมง
 - 6.3 การปศุสัตว์
 - 6.4 การบริการ
 - 6.5 การท่องเที่ยว
 - 6.6 การอุตสาหกรรม
 - 6.7 การพาณิชย์ และกลุ่มอาชีพ
 - 6.8 แรงงาน
- 7) **ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม** ประกอบด้วย
 - 7.1 การนับถือศาสนา
 - 7.2 ประเพณีและงานประจำปี
 - 7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น
 - 7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

8) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

- 8.1 น้ำ
- 8.2 ป่าไม้
- 8.3 ภูเขา
- 8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของชุมชน

9) ด้านอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น

- 9.1 ปัญหาเรื่องขยะตกค้าง
- 9.2 ปัญหามลพิษทางน้ำ เสียง อากาศ
- 9.3 ปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ

เทศบาลจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชนตามชุมชนที่เทศบาลได้มีประกาศจัดตั้ง โดยให้เทศบาลกำหนดหมายเลขรหัสประจำชุมชนแต่ละชุมชน ซึ่งวิธีปฏิบัติให้เทศบาลนำหมายเลขรหัสของเทศบาลตามรหัสมาตรฐานเขตการปกครองของไทยมาเป็นตัวตั้งต้นแล้วจึงเพิ่มรหัสท้ายจำนวน 3 หลัก เพื่อกำหนดเป็นรหัสเฉพาะของชุมชนนั้น ตัวอย่างเช่น เทศบาล ก มีรหัสเทศบาลคือ 04110401 และมีชุมชนจำนวน 3 ชุมชน เมื่อนำไปตั้งรหัสชุมชนรูปแบบรหัสชุมชนในเขตเทศบาลจะเป็น 04110401XXX โดยชุมชนที่ 1 จะมีรหัสเป็น 04110401001 ชุมชนที่ 2 จะมีรหัสเป็น 04110401002 และชุมชนที่ 3 จะมีรหัสเป็น 04110401003

เมื่อมีการจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชนและรหัสชุมชนเรียบร้อยแล้ว ให้เทศบาลสำเนาข้อมูลแจ้งสำนักงานส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นจังหวัดทราบ เพื่อสอบถามข้อมูลด้วย โดยให้เทศบาลแจ้งข้อมูลทั้งประกาศจัดตั้งชุมชนที่มีข้อมูลครบถ้วนตามข้อที่ 1 และข้อ 2 จำนวนคณะกรรมการชุมชน และรหัสชุมชน และให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรายงานข้อมูลให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อจัดทำทะเบียนชุมชนเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้อ้างอิงเป็นข้อมูลสำหรับส่วนราชการในการสนับสนุนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้เทศบาลปรับปรุงข้อมูลในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอด้วย

16. การอุดหนุนงบประมาณของเทศบาล

เทศบาลอาจพิจารณาอุดหนุนงบประมาณให้แก่คณะกรรมการชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมสาธารณะได้ตามภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการชุมชนเสนอโครงการขอรับเงินอุดหนุนซึ่งต้องเป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น และรายละเอียดกิจกรรมในโครงการ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0808.2/ ว4750 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2563

17. การดำเนินงาน ส่งเสริม และสนับสนุนคณะกรรมการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 30 กำหนดว่า “นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ชุมชน ให้คำแนะนำ ปรีกษาแก่คณะกรรมการชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงกลั่นกรองข้อเสนอ ข้อเสนอของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและเทศบาล”

18. บทเฉพาะกาล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 32 กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการชุมชนที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า จะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่ไม่มีการกำหนดวาระไว้ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ”

19. การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 ซึ่งระเบียบนี้ ข้อ 4 วรรค 2 กำหนดว่า “ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ”

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการของกระทรวงมหาดไทยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา 22 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาทำความตกลงกับเทศบาลในกรณีที่เทศบาลไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. 2564 ได้โดยให้รายงานกระทรวงมหาดไทย ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้อำนาจ

ประเด็นข้อคำถามที่พบบ่อย

ประเด็นข้อคำถามที่ 1 การจัดตั้งชุมชนมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์การดำเนินการอย่างไร

ตอบข้อคำถาม: การจัดตั้งชุมชนให้กระทำโดยการจัดทำเป็นประกาศเทศบาล ซึ่งในประกาศดังกล่าวจะต้องระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนให้ชัดเจน ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนต้องพิจารณาเบื้องต้นจากจำนวนประชากร โดยควรมีประชากรอย่างน้อย 200 คน หรือมีจำนวนบ้านที่มีชื่อในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า 100 หลัง

กรณีการแยกชุมชนใหม่ชุมชนเดิมต้องมีราษฎรไม่น้อยกว่า 1,200 คน หรือมีจำนวนบ้านไม่น้อยกว่า 240 หลัง เมื่อแยกแล้วชุมชนใหม่ต้องมีราษฎรไม่น้อยกว่า 600 คน หรือมีจำนวนบ้านไม่น้อยกว่า 120 หลัง และต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการชุมชน สภาเทศบาล และผ่านการประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่

ในส่วนของเทศบาลต้องจัดทำแผนที่อ้างอิงทางภูมิศาสตร์ได้โดยต้องแสดงความหนาแน่นของครัวเรือน แนวเขตการปกครอง และสถานที่สำคัญ ขนาดพื้นที่ของชุมชน แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียด

ทั้งนี้ เมื่อเทศบาลได้จัดทำข้อมูลและมีการประกาศจัดตั้งชุมชนเรียบร้อยแล้วให้ส่งข้อมูลให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ประเด็นข้อคำถามที่ 2 หากไม่สามารถเลือกกรรมการชุมชนได้ภายในระยะเวลา 30 วัน ตามที่ระเบียบกำหนดต้องทำอย่างไร

ตอบข้อคำถาม: ตามระเบียบข้อ 12 และข้อ 13 กำหนดให้เทศบาลดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนใหม่ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ครบวาระหรือตำแหน่งว่างลง หากเทศบาลไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ ซึ่งในปัจจุบันปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาทำความตกลงแทน เพื่อให้การบริหารราชการมีความคล่องตัวและรวดเร็ว

ประเด็นข้อคำถามที่ 3 กรณีการเสนอชื่อผู้เป็นกรรมการชุมชนพอดีตามจำนวนที่ประกาศกำหนด ต้องดำเนินการลงคะแนนอีกหรือไม่

ตอบข้อคำถาม: กระบวนการเลือกกรรมการชุมชน หากมีผู้ได้รับการเสนอชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติแล้ว มีจำนวนครบตามจำนวนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนดไว้พอดีและให้ถือว่าผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเหล่านั้นเป็นกรรมการชุมชนโดยไม่ต้องดำเนินการออกเสียงลงคะแนน

ประเด็นข้อคำถามที่ 4 ในแต่ละชุมชนสามารถมีคณะกรรมการชุมชนได้จำนวนกี่คน

ตอบข้อคำถาม: ระเบียบกำหนดให้ในหนึ่งชุมชนมีคณะกรรมการชุมชนประกอบด้วยกรรมการที่มาจากการเลือกของประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 9 คน ทั้งนี้ จำนวนที่แน่นอนในแต่ละชุมชนให้เป็นไปตามที่เทศบาลประกาศกำหนด โดยพิจารณาจากจำนวนครัวเรือนในชุมชนเป็นสำคัญ

ประเด็นข้อคำถามที่ 5 คณะกรรมการชุมชนมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบประการใดบ้าง

ตอบข้อคำถาม: คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่สำคัญในการจัดทำแผนและพัฒนา แก้ไขปัญหาในชุมชน เช่น ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ยาเสพติด ฯลฯ และสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของเทศบาล และมีหน้าที่ช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมายหรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด

ประเด็นข้อคำถามที่ 6 วิธีการเลือกคณะกรรมการชุมชนต้องใช้วิธีใด

ตอบข้อคำถาม: วิธีการและกระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการชุมชนมาจากการเลือกโดยประชาชนในชุมชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 9 โดยมีกระบวนการเลือกคณะกรรมการชุมชน มีดังนี้

1. วิธีเปิดเผย ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชน โดยให้ประกาศชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อ และให้ผู้มีสิทธิเลือกออกเสียงตามวิธีที่เห็นสมควร เช่น ยกมือพับศีรษะ การแบ่งพื้นที่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อหรือออกเสียงเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อได้หนึ่งคน
2. วิธีลับ ให้เขียนชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อคนละหนึ่งชื่อ ออกเสียงเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อได้หนึ่งคน หรือกำหนดหมายเลขผู้ได้รับการเสนอชื่อและเขียนหมายเลขหรือกากบาทเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตามจำนวนที่พึงมีของแต่ละเทศบาล
3. วิธีการเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ 1 และข้อ 2 ให้เป็นไปตามที่ประชุมมีมติ
4. กรณีมีผู้ได้รับการเสนอชื่อครบตามจำนวนที่เทศบาลประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการชุมชน โดยไม่ต้องออกเสียงลงคะแนน
5. ผู้ได้รับการเสนอชื่อออกเสียงลงคะแนนเลือกตนเองได้
6. การเลือกกรรมการชุมชนในลักษณะเป็นกลุ่ม เป็นทีม หรือประกาศรับสมัครโดยไม่มีการประชุม ไม่สามารถดำเนินการได้

ประเด็นข้อคำถามที่ 7 อายุของคณะกรรมการชุมชน

ตอบข้อคำถาม: วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการชุมชนมีกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละ 4 ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือก

บทที่ 6 รายชื่อที่ปรึกษาและคณะผู้จัดทำ

กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่น กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

โทรศัพท์ 0 2241 9000 ต่อ 2312

ที่ปรึกษา

นายบุญประสงค์ นวลสายย์

ผู้อำนวยการกองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

คณะผู้จัดทำ

นางสาวพรรณวิภา พูลสวัสดิ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาวสุรางค์ลักษณ์ นุ่มนาค

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายปวีณ อินตะปัน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวกันติชา พร้อมชัยอนันต์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวน้ำฟ้า บั้นเหน่งเพชร

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวเมธาวลัย พรหมทองดี

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นางสาววิภาวี คงชัย

พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน

นายชัชวาลย์ ฉ่ำพงษ์

พนักงานบันทึกข้อมูล

นางสาวนวรินทร์ ลาภานิกรณ

เจ้าหน้าที่ประสานโครงการ

นางสาวณัฐนิชา ฝีปากเพราะ

เจ้าหน้าที่ประสานโครงการ

นางสาวภัทรธิดา หัสดี

นักศึกษาฝึกงาน

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนของตนเอง รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ อันใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

หมวด ๑

การจัดตั้งชุมชน

ข้อ ๕ ในเขตเทศบาลใดที่ไม่มีการแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ หากเทศบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งเป็นชุมชนก็ได้ โดยให้เทศบาลจัดทำเป็นประกาศเทศบาลจัดตั้งชุมชน และประกาศเทศบาลนั้นให้ระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนด้วย ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนอาจยึดตามแนวเขตการปกครองหมู่บ้านเดิม ก่อนการจัดตั้งหรือการยกฐานะเทศบาลก็ได้

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

กรณีที่มีเหตุสมควร อาจแบ่งพื้นที่หรือบริเวณใดในชุมชนเดิมเป็นชุมชนใหม่ หรือรวมชุมชนที่มีพื้นที่ติดต่อกันเป็นชุมชนเดียว โดยคำนึงถึงสภาพพื้นที่ จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร ความสะดวกแก่การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสำคัญ การรวม ยุบ หรือเปลี่ยนแปลง เขตชุมชน หรือเปลี่ยนชื่อชุมชนให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ การดำเนินการตามข้อนี้ต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการชุมชน

ข้อ ๖ ในชุมชนหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วยกรรมการที่มาจากการเลือกโดยประชาชนในชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน

จำนวนกรรมการที่มาจากการเลือกโดยประชาชนตามวรรคหนึ่งในแต่ละชุมชนให้เป็นไปตามที่เทศบาลประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนครัวเรือนในชุมชนเป็นสำคัญ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเลือกกรรมการชุมชน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๗ ผู้ที่จะเป็นกรรมการชุมชน ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือก

(๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในชุมชนนั้นติดต่อกันถึงวันเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

(๔) ผู้ที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการชุมชน ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน

ข้อ ๘ ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้เป็นกรรมการชุมชน

(๑) ตัดยาเสพติดให้โทษ

(๒) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาลหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมาย

(๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นผู้พ้นหรือถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการประจำ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุทุจริต

ข้อ ๙ ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่มีการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมและการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่ควบคุม ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือก

(๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในชุมชนนั้นติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือก

ข้อ ๑๐ ผู้มีลักษณะตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกกรรมการชุมชน

ข้อ ๑๑ กรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี

(๔) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘

(๕) นายกเทศมนตรีเห็นว่าขาดการประชุมคณะกรรมการชุมชนติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุอันควร

(๖) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าหรือหนึ่งร้อยคนสุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า เข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน และนายกเทศมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๗) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน โดยให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งทันที

(๘) เทศบาลประกาศยุบชุมชน

ข้อ ๑๒ กรรมการชุมชนมีกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๖

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เมื่อครบกำหนดวาระของคณะกรรมการชุมชน หรือกรรมการชุมชนว่างลงตามข้อ ๑๑ (๑) ให้เทศบาลดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ ขึ้นใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระ

คณะกรรมการชุมชนที่ครบวาระ ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการได้เลือกคณะกรรมการชุมชนตามข้อ ๖

ข้อ ๑๓ เมื่อกรรมการชุมชนว่างลงตามข้อ ๑๑ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้มีการเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการที่ว่างภายในสามสิบวันและให้กรรมการที่ได้รับเลือกแทนกรรมการที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาของกรรมการชุมชนซึ่งตนแทน

ถ้ากรรมการชุมชนที่ว่างลงตามวรรคหนึ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เทศบาลจะไม่ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการที่ว่างก็ได้

ข้อ ๑๔ การเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ ให้เทศบาลประกาศกำหนดวันเพื่อให้มีการประชุมเลือกกรรมการชุมชน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เทศบาลมีหนังสือแจ้งประกาศกำหนด วัน เวลา สถานที่ คุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนและวิธีการเลือกตามระเบียบนี้ ให้ทุกครัวเรือนที่อยู่ในชุมชนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๑๕ ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๑๔ ให้นายกเทศมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นพนักงานเทศบาล ทำหน้าที่ดำเนินการประชุมเลือกกรรมการชุมชน

ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชน ให้คณะกรรมการจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกเข้าร่วมประชุมลงลายมือชื่อ และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๖ การเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชนต่อที่ประชุม และให้ผู้มีสิทธิเลือกรับรองการเสนอชื่อนั้นไม่น้อยกว่าสองคน ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม เว้นแต่ผู้ถูกเสนอชื่อแสดงความสมัครใจไว้เป็นหนังสือ

เมื่อคณะกรรมการได้ประกาศปิดการเสนอชื่อแล้ว ปรากฏว่ามีผู้เสนอชื่อน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ วรรคสอง ให้คณะกรรมการเปิดให้มีการเสนอชื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

ข้อ ๑๗ เมื่อที่ประชุมได้ปิดการเสนอชื่อตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชนโดยวิธีเปิดเผย หรือโดยวิธีลับ ตามที่ประชุมนิยม แล้วให้คณะกรรมการนับคะแนนและจดบันทึกคะแนนไว้

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เมื่อที่ประชุมออกเสียงเลือกกรรมการชุมชนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับลงมาจนครบจำนวนตามที่กำหนดตามข้อ ๖ วรรคสอง เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน และหากผู้ได้รับการเสนอชื่อในลำดับท้ายมีคะแนนเท่ากันและเกินจำนวนกรรมการชุมชน ให้ใช้วิธีจับฉลากผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันเพื่อให้ได้กรรมการชุมชนครบจำนวน

เมื่อได้กรรมการชุมชนแล้ว ให้คณะกรรมการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือก ณ สถานที่เลือก และรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการชุมชนต่อไป

หมวด ๓

การประชุมคณะกรรมการชุมชน

ข้อ ๑๘ เมื่อได้กรรมการชุมชนตามข้อ ๖ แล้ว ให้เทศบาลเรียกประชุมกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ ภายในเจ็ดวัน และให้กรรมการชุมชนเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธานกรรมการหนึ่งคน และเหรัญญิกหนึ่งคน แล้วให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการชุมชนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

เมื่อกรรมการชุมชนได้ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนในตำแหน่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่งเรียบร้อยแล้ว ให้ประธานกรรมการรายงานให้เทศบาลทราบเพื่อประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนต่อไป

ข้อ ๑๙ ประธานกรรมการชุมชนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกประชุมคณะกรรมการชุมชนหรือสมาชิกชุมชน
- (๒) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนและการประชุมประชาคมในชุมชน
- (๓) ดูแล ประสานการดำเนินงานระหว่างชุมชนกับเทศบาล และหน่วยงานต่าง ๆ
- (๔) มอบหมายการปฏิบัติงานให้แก่คณะทำงานด้านต่าง ๆ

ข้อ ๒๐ คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่ในการจัดทำแผนและพัฒนาชุมชน การแก้ไขปัญหา และสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของเทศบาล และมีหน้าที่ช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจัดบริการสาธารณะในชุมชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมาย หรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการชุมชนอาจแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาลได้ กำหนดชื่อและหน้าที่ของคณะทำงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะทำงานด้านนั้น ๆ ทั้งนี้ ควรมีเยาวชน และสตรีเป็นคณะทำงานด้วย

หน้า ๖

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการชุมชนประชุมกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การกำหนดวัน เวลา ประชุม ให้ประธานคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้กำหนดและเรียกประชุม

สถานที่ประชุม ให้ใช้สถานที่ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

การประชุมให้กระทำโดยเปิดเผยและต้องเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมฟังการประชุมด้วย

ข้อ ๒๓ การประชุมคณะกรรมการชุมชน ต้องมีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการชุมชนทั้งหมด จึงถือว่าครบองค์ประชุม

กรรมการชุมชนที่ไม่สามารถเข้าประชุมได้ให้ขอลาการประชุมต่อประธานกรรมการชุมชน

ในกรณีที่มีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้ประธานในที่ประชุมมีอำนาจเลื่อนการประชุมได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการชุมชนหรือรองประธานกรรมการชุมชนไม่สามารถเข้าประชุมคณะกรรมการชุมชนได้ ให้คณะกรรมการชุมชนพิจารณาคัดเลือกกันเองเป็นประธานการประชุมเฉพาะในครั้งนั้นแทน

ข้อ ๒๕ ในการประชุมคณะกรรมการชุมชนให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้

ข้อ ๒๖ มติที่ประชุมให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาดและถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

ข้อ ๒๗ ในการพิจารณาลงมติเรื่องใด หากที่ประชุมเห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน หรือเป็นเรื่องที่จะมีผลกระทบกับวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน หรือเป็นเรื่องที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม ประชาคมชุมชน คณะกรรมการชุมชนอาจมีมติให้มีการประชุมประชาคมชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๒๘ ประชาชนในชุมชนผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคนอาจลงลายมือชื่อทำหนังสือเสนอความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมหรือประโยชน์สาธารณะของชุมชน ต่อคณะกรรมการชุมชนเพื่อให้มีการพิจารณาในคณะกรรมการชุมชนก็ได้ และคณะกรรมการชุมชนจะต้องนำเรื่องดังกล่าวบรรจุเข้าวาระการประชุมในคราวต่อไป

ข้อ ๒๙ เมื่อมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการประชุมตามหมวดนี้ หรือกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้ประธานกรรมการชุมชนนำข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเสนอต่อนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกเทศมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุดและให้ใช้ได้เฉพาะในการประชุมคราวนั้น

หน้า ๗

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หมวด ๔

การดำเนินงาน การส่งเสริม และสนับสนุนคณะกรรมการชุมชน

ข้อ ๓๐ นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน ให้คำแนะนำ ปรีกษาแก่คณะกรรมการชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงกลั่นกรองข้อเสนอข้อแนะนำของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและเทศบาล

ข้อ ๓๑ เทศบาลอาจอุดหนุนงบประมาณให้แก่คณะกรรมการชุมชน เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของชุมชน ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ ให้คณะกรรมการชุมชนที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่ไม่มีกำหนดวาระไว้ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชนดังกล่าวที่ยังใช้บังคับในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก 2

หน้า ๑

เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๗๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล เพื่อให้การจัดตั้งชุมชนและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนของเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๗ (๙) มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ในเขตเทศบาลใด หากเทศบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งเป็นชุมชนก็ได้ โดยทำเป็นประกาศเทศบาล ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนด้วย ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนให้คำนึงถึงความหนาแน่นของประชาชนประกอบด้วย โดยอาจยึดตามแนวเขตการปกครองหมู่บ้านเดิมก่อนการจัดตั้งหรือการยกฐานะเทศบาลก็ได้”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของข้อ ๖ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

“กรรมการในคณะกรรมการชุมชนมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน โดยให้ได้รับเฉพาะในเดือนที่ได้เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ การจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นไปตามบัญชีอัตราค่าตอบแทนแนบท้ายระเบียบนี้ โดยให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังประกอบด้วย”

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บัญชีอัตราค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล
แนบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

รายได้ของเทศบาล (ล้านบาท)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/เดือน)	
	ประธาน	กรรมการ
เกิน ๑๐๐	๑,๒๕๐	๑,๐๐๐
เกิน ๕๐ - ๑๐๐	๑,๐๐๐	๘๐๐
ไม่เกิน ๕๐	๗๕๐	๖๐๐

หมายเหตุ: ในกรณีการตั้งงบประมาณรายจ่ายและการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล ให้ใช้ยอดรวม เฉพาะรายได้จัดเก็บเองและภาษีจัดสรร ตามงบการเงินประจำปี (งบแสดงผลการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับ) ของปีงบประมาณที่แล้วมาที่ได้ปิดบัญชีแล้ว เป็นฐานในการคำนวณอัตราเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๓๒๑

๒๓ เมษายน ๒๕๖๖

ภาคผนวก 3

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๔๐๒ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔
๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๓๑๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อถือปฏิบัติและได้แจ้งเทศบาลให้เลื่อนการเลือกกรรมการชุมชน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ความละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ได้คลี่คลายลงแล้ว โดยนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕ ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ประกาศ ข้อกำหนด และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง และกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้โรคดังกล่าวเป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้แล้ว ปลัดกระทรวงมหาดไทยจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๔ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ โดยให้เทศบาลถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ตามที่อ้างถึง ๓
๒. ให้เทศบาลปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ทุกอำเภอทราบ เพื่อแจ้งให้เทศบาลทราบ และถือปฏิบัติต่อไป สำหรับจังหวัดชลบุรีขอความร่วมมือแจ้งเมืองพัทยาทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

<https://bit.ly/3MvllKa>

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๓๒๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๖

ประเด็น	ระเบียบ ข้อ	แนวทางการดำเนินการ
๑. การจัดตั้งชุมชน	๕ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒)	<p>การจัดตั้งชุมชนตามข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาลสามารถพิจารณาจัดตั้งชุมชนได้ในเทศบาลทุกประเภท (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล) ตามที่เทศบาลเห็นสมควร ทั้งพื้นที่ที่มีและไม่มีกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน</p> <p>แนวทางการจัดตั้งชุมชนและการแยกชุมชนใหม่ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่ปรากฏตาม เอกสารผนวก ๑ สำหรับตัวอย่างการจัดทำประกาศการจัดตั้งชุมชน ปรากฏตาม เอกสารผนวก ๒</p>
๒. การเลือกกรรมการชุมชน	๑๒ ๑๓	<p>ชุมชนที่ได้เลื่อนการเลือกคณะกรรมการชุมชนตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๓๓๑๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ให้เทศบาลดำเนินการเลือกคณะกรรมการชุมชนที่ได้ว่างลงภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ และเมื่อกรรมการชุมชนว่างลงตามกรณี ดังนี้</p> <p>(๑) ถึงคราวออกตามวาระ</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘</p> <p>(๕) นายกเทศมนตรีเห็นว่าขาดการประชุมคณะกรรมการชุมชนติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุอันควร</p> <p>(๖) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าหรือหนึ่งร้อยคน สุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า เข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน และนายกเทศมนตรีให้ความเห็นชอบ</p> <p>(๗) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน โดยให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งทันที</p> <p>ให้เทศบาลจัดให้มีเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการชุมชนที่ว่างลงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กรรมการชุมชนได้ว่างลง</p>

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ
๓. การประกาศกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชน	๑๔	<p>เทศบาลจัดทำประกาศกำหนดจำนวนกรรมการชุมชน วัน เวลา และสถานที่เลือกกรรมการชุมชน และจัดทำหนังสือแจ้งประกาศดังกล่าว และคุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนและวิธีการเลือกกรรมการชุมชน ให้ทุกครัวเรือนที่อยู่ในชุมชนทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนการเลือกกรรมการชุมชน เช่น การแจ้งประกาศในที่ประชุมประชาชน การส่งหนังสือผ่านไปรษณีย์ ทั้งนี้ ให้เทศบาลให้คำแนะนำปรึกษาแก่ประชาชนในเรื่องหลักเกณฑ์หรือวิธีการเลือกกรรมการชุมชน คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการชุมชน ตัวอย่างปรากฏตาม เอกสารผนวก ๓</p>
๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน	๑๕	<p>นายกเทศมนตรีแต่งตั้งพนักงานเทศบาล เป็นคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน และอาจแต่งตั้งลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไปเป็นผู้ช่วยคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ดำเนินการจัดการประชุมเลือกกรรมการชุมชน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (๒) จัดเก็บลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนที่เข้าร่วมประชุม (๓) ประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน (๔) ดำเนินการนับคะแนนและบันทึกคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน (๕) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกและรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย <p>ตัวอย่างปรากฏตาม เอกสารผนวก ๔</p>
๕. การประชุมเลือกกรรมการชุมชนและการเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน	๑๖	<p>ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชน ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนดำเนินการจัดเก็บลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน และประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกรับรองการเสนอชื่อนั้นไม่น้อยกว่าสองคน และผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุมหรือมีการแสดงความสมัครใจเป็นหนังสือไว้ เมื่อปิดการเสนอชื่อ หากพบว่า มีผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าจำนวนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนด ให้คณะกรรมการเปิดให้มีการเสนอชื่อใหม่จนครบตามจำนวนที่ได้เทศบาลกำหนดไว้</p> <p>กรณีที่เทศบาลพิจารณาแล้วว่าการดำเนินการเสนอชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ และการเลือกกรรมการชุมชนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จ</p>

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ
		<p>ภายในหนึ่งวัน เทศบาลอาจจัดประชุมทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชน เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ให้ผู้ประสงค์ยื่นเอกสารหลักฐานคุณสมบัติพร้อมผู้มีสิทธิเลือกรับรองจำนวน ๒ คน โดยให้ถือว่าการยื่นเอกสารฯ นั้น เป็นการเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติต่อที่ประชุมตามระเบียบฯ พร้อมกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชน วิธีการเลือกกรรมการชุมชน และประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกทราบ โดยการดำเนินการดังกล่าวให้ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วย</p> <p>ตัวอย่าง: เทศบาลตกลงกับที่ประชุมและกำหนดวันให้ผู้ประสงค์จะเป็นกรรมการชุมชนมายื่นเอกสารตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๐ และเทศบาลใช้เวลาในการพิจารณาตรวจคุณสมบัติตั้งแต่วันที่ ๑๑ - ๑๓ แล้วจึงกำหนดวันเลือกกรรมการชุมชนในวันที่ ๑๔ โดยกำหนดวิธีการเลือกเป็นวิธีลับโดยให้กากบาทหมายเลขผู้ได้รับการเสนอชื่อ</p>
๖. วิธีการเลือกกรรมการชุมชน	๑๗	<p>เมื่อปิดการเสนอชื่อแล้ว ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชนโดยวิธีเปิดเผยหรือวิธีลับ ตามมติของที่ประชุม ดังนี้</p> <p>๑. วิธีเปิดเผย ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชนโดยให้ประกาศชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อและให้ผู้มีสิทธิเลือกออกเสียงตามวิธีที่เห็นสมควร เช่น ยกมือพับศีรษะ การแบ่งพื้นที่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ</p> <p>๒. วิธีลับ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชน โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกเสนอชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกและให้ผู้มีสิทธิเลือกออกเสียงตามวิธีที่เห็นสมควร เช่น การเขียนชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อ การกำหนดหมายเลขผู้ได้รับการเสนอชื่อ และเขียนหมายเลขหรือกากบาทหย่อนบัตรเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อ</p> <p>โดยการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนตามวิธีเปิดเผยและวิธีลับ ผู้มีสิทธิเลือกสามารถออกเสียงเลือกได้ตามจำนวนกรรมการชุมชนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนด กรณีมีผู้ได้รับการเสนอชื่อครบตามจำนวนที่เทศบาลได้ประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการชุมชน โดยไม่ต้องออกเสียงลงคะแนน</p>
๗. การประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน	๑๗	<p>เมื่อที่ประชุมออกเสียงเลือกกรรมการชุมชนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวนตามที่เทศบาลประกาศกำหนด เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน หากผู้ได้รับการเสนอชื่อในลำดับสุดท้ายมีคะแนนเท่ากันและเกินกว่าจำนวนที่เทศบาลประกาศกำหนด ให้ใช้วิธีจับสลากผู้ที่ได้คะแนนเท่ากัน เพื่อให้ได้กรรมการชุมชนครบตามจำนวน ตัวอย่างเช่น เทศบาลอาจให้ผู้ได้คะแนนเท่ากันตกลงกันก่อนว่าจะให้ผู้ใดจับสลากก่อนแล้วทำบัตรสลากตามจำนวนที่เท่ากัน โดยเขียนข้อความว่า</p>

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ
		<p>“ได้เป็นกรรมการชุมชน” เพียงบัตรเดียว นอกนั้นเขียนข้อความว่า “ไม่ได้เป็นกรรมการชุมชน”</p> <p>เมื่อได้คณะกรรมการชุมชนครบแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือก สถานที่เลือก และรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนต่อไป</p>
<p>๘. การจัดตั้งคณะทำงานของคณะกรรมการชุมชน</p>	<p>๒๑</p>	<p>คณะกรรมการชุมชนอาจตั้งคณะทำงานด้านต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาลได้ เช่น คณะทำงานด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านผู้สูงอายุ ด้านคุณภาพชีวิต ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ โดยให้พิจารณาตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละชุมชน ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้สมาชิกที่มาเป็นคณะทำงานมีความหลากหลายและครอบคลุมกลุ่มประชากรที่หลากหลายในชุมชนด้วย โดยอย่างน้อยควรมีเยาวชนและสตรีร่วมเป็นคณะทำงานของชุมชนด้วย</p>
<p>๙. การประชุมของคณะกรรมการชุมชน</p>	<p>๒๒</p>	<p>ให้คณะกรรมการชุมชนมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ซึ่งการประชุมต้องกระทำโดยเปิดเผยและเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมฟังการประชุมด้วย โดยให้มีการจัดทำรายงานการประชุมทุกครั้งที่มีการประชุม ในรายงานการประชุมให้มีรายละเอียด ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนในเดือนนั้น ๆ ปรากฏอยู่ด้วย ตัวอย่างปรากฏตาม เอกสารผนวก ๕</p> <p>เทศบาลสามารถจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการชุมชนเพื่อเป็นการสัมมนา รับมอบนโยบาย หรือ/แลกเปลี่ยนประเด็นในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของชุมชนได้ แต่ไม่สามารถนำมานับรวมว่าการประชุมร่วมกับเทศบาลนี้เป็นการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการชุมชนที่จะนำมาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนกรรมการชุมชน</p> <p>ในการประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลอาจมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชนเข้าร่วมการประชุม เพื่อให้คำแนะนำและสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการชุมชนในการประชุมดังกล่าว</p>
<p>๑๐. องค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการชุมชน</p>	<p>๒๓</p>	<p>การประชุมต้องมีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการชุมชนทั้งหมด จึงจะถือว่าครบองค์ประชุม</p> <p>หากกรรมการชุมชนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ให้ขอลาประชุมต่อประธานกรรมการชุมชน กรณีที่กรรมการชุมชนไม่ได้</p>

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ														
		มาประชุม โดยไม่ได้ลาประชุมแต่มอบหมายผู้แทนมาเข้าร่วมประชุมแทน จะไม่สามารถนับผู้แทนเป็นองค์ประชุมได้ และถือว่าขาดการประชุม โดยผู้แทนที่มาประชุมไม่สามารถรับค่าตอบแทนได้ เนื่องจากสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นสิทธิเฉพาะตำแหน่งของประธาน/กรรมการชุมชน ไม่สามารถมอบแทนได้														
๑๑. การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชน	๖ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒)	<p>ให้คณะกรรมการชุมชนจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานจัดส่งให้กับเทศบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน โดยรูปแบบการรายงานผลการปฏิบัติงาน เทศบาลอาจใช้ตัวอย่างตามเอกสารผนวก ๕ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในเทศบาลของตนเองได้</p> <p>ให้คณะกรรมการชุมชนสรุปรายงานการประชุมประจำเดือนที่มีผลการปฏิบัติงานประกอบ เสนอต่อเทศบาลภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไปเพื่อให้เทศบาลใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนเป็นรายเดือนต่อไป</p>														
๑๒. ค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน	๖ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒)	<p>ให้เทศบาลพิจารณาตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยให้ใช้อัตราค่าตอบแทนตามบัญชีแนบท้ายระเบียบฯ ตามเกณฑ์รายได้ของเทศบาล โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังประกอบด้วย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้</p> <table border="1" data-bbox="766 1361 1433 1641"> <thead> <tr> <th rowspan="2">รายได้ของเทศบาล (ล้านบาท)</th> <th colspan="2">อัตราค่าตอบแทน (บาท/เดือน)</th> </tr> <tr> <th>ประธาน</th> <th>กรรมการ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เกิน ๑๐๐</td> <td>๑,๒๕๐</td> <td>๑,๐๐๐</td> </tr> <tr> <td>เกิน ๕๐ - ๑๐๐</td> <td>๑,๐๐๐</td> <td>๘๐๐</td> </tr> <tr> <td>ไม่เกิน ๕๐</td> <td>๗๕๐</td> <td>๖๐๐</td> </tr> </tbody> </table> <p>การจ่ายค่าตอบแทนจำนวนกี่เดือนต่อปีให้เทศบาลพิจารณา กำหนดตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงสถานะการเงินการคลังของเทศบาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี</p> <p>หมายเหตุ: ในกรณีการตั้งงบประมาณรายจ่ายและการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาลให้ใช้ยอดรวมเฉพาะรายได้จัดเก็บเองและภาษีจัดสรร ตามงบการเงินประจำปี (งบแสดงผลการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับ) ของปีงบประมาณที่แล้วมาที่ได้ปิดบัญชีแล้ว เป็นฐานในการคำนวณอัตราเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล</p>	รายได้ของเทศบาล (ล้านบาท)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/เดือน)		ประธาน	กรรมการ	เกิน ๑๐๐	๑,๒๕๐	๑,๐๐๐	เกิน ๕๐ - ๑๐๐	๑,๐๐๐	๘๐๐	ไม่เกิน ๕๐	๗๕๐	๖๐๐
รายได้ของเทศบาล (ล้านบาท)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/เดือน)															
	ประธาน	กรรมการ														
เกิน ๑๐๐	๑,๒๕๐	๑,๐๐๐														
เกิน ๕๐ - ๑๐๐	๑,๐๐๐	๘๐๐														
ไม่เกิน ๕๐	๗๕๐	๖๐๐														

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ
		<p>ตัวอย่าง: หากเทศบาลจะจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ซึ่งปกติจะจัดทำในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๖) เพื่อตั้งงบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้ใช้รายได้จัดเก็บเองร่วมกับภาษีจัดสรรของงบการเงินประจำปีของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้ปิดบัญชีแล้วมาเป็นฐานในการคำนวณช่วงชั้นอัตราค่าตอบแทนที่จะจ่ายได้ ซึ่งหากงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เทศบาลมีรายได้ (รายได้จัดเก็บเองร่วมกับภาษีจัดสรร) จำนวน ๑๒๐ ล้านบาท เทศบาลสามารถตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการชุมชนได้ตามอัตรา ประธานกรรมการ ๑,๒๕๐ บาท และกรรมการ ๑,๐๐๐ บาท</p>
<p>๑๓. การตั้งงบประมาณ ค่าตอบแทนคณะกรรมการ ชุมชน</p>	<p>๖ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒)</p>	<p>(๑) หน่วยงาน (สำนัก/กอง) ที่รับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชน ที่ต้องเสนอประมาณการรายจ่ายเพื่อขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน จะต้องคำนวณประมาณการให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายตลอดปีงบประมาณ โดยนำข้อมูลจำนวนชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่พึงมีทั้งหมดของเทศบาลมาเป็นข้อมูลในการคำนวณสำหรับจัดทำงบประมาณค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน โดยใช้ข้อมูล ณ วันที่จัดทำงบประมาณเป็นหลักก่อน และหากจำนวนกรรมการชุมชนมีการปรับเปลี่ยนในระหว่างปีงบประมาณ ให้โอนงบประมาณมาเพิ่มเติม ทั้งนี้ การเสนอประมาณการรายจ่ายให้เป็นไปตามรูปแบบและการจำแนกงบประมาณรายรับ - รายจ่าย งบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๒) การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน ให้ตั้งไว้ในงบดำเนินงาน ประเภทค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๓) หากเทศบาลใดมีความพร้อมทางการเงินการคลังสามารถโอนงบประมาณรายการที่เหลือจ่ายหรือไม่มีความจำเป็นต้องจ่าย มาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>(๔) กรณีเทศบาลพิจารณาแล้วว่ามิมีสถานะการเงินการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่เพียงพอที่จะเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนในปีงบประมาณนี้ได้ เทศบาลอาจขอทำความตกลงกับผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากปลัดกระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย</p>

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ
		ที่ ๑๒๖๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๘๙ เพื่อนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นค่าตอบแทนดังกล่าว
๑๔. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน	๖ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒)	<p>(๑) ในระยะแรกที่ระเบียบฯ ใช้บังคับ ซึ่งเทศบาลอาจยังไม่ได้มีการตั้งงบประมาณรองรับไว้เพื่อจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชน ให้เทศบาลพิจารณาเบิกจ่ายเป็นค่าตอบแทนที่ตกเบิกให้แก่คณะกรรมการชุมชนที่ได้มีการดำเนินการครบถ้วนตามระเบียบฯ ตั้งแต่ที่คณะกรรมการมีสิทธิ</p> <p>(๒) ในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้เทศบาลดำเนินการเบิกจ่ายเป็นรายเดือนตามที่คณะกรรมการชุมชนได้ยื่นขอเบิก</p> <p>(๓) คณะกรรมการชุมชนต้องแนบรายงานการประชุมประจำเดือนให้เทศบาลเพื่อประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนประจำเดือนด้วย โดยอย่างน้อยในรายงานการประชุมต้องแสดงผลการปฏิบัติงานในห้วงเดือนนั้น ๆ ด้วย ตัวอย่างปรากฏตาม เอกสารผนวก ๕</p> <p>(๔) เมื่อได้รับอนุมัติเงินแล้ว ให้เทศบาลนัดหมายคณะกรรมการชุมชนรับเงิน โดยให้ประธานและกรรมการชุมชนลงลายมือชื่อรับเงินด้วยตนเอง หากมอบหมายผู้แทนมารับเงินให้จัดทำเอกสารการมอบอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดยื่นประกอบด้วย</p> <p>(๕) ให้เทศบาลจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนไว้ในลักษณะเดียวกับการเบิกค่าตอบแทนอื่น ๆ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>
๑๕. การจัดทำข้อบังคับการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชน	๓๐	<p>(๑) ให้เทศบาลแนะนำคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำข้อบังคับการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชนที่มีประสิทธิภาพ ตัวอย่างปรากฏตาม เอกสารผนวก ๖</p> <p>(๒) เมื่อคณะกรรมการชุมชนมีมติเห็นชอบให้มีข้อบังคับการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชน ก่อนประกาศใช้ข้อบังคับดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการชุมชนเสนอต่อนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณาถ่วงถ่วงและให้ความเห็น/คำแนะนำก่อนประกาศใช้</p>
๑๖. การจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชน	๓๐	ให้เทศบาลจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชนตามชุมชนที่เทศบาลได้มีประกาศจัดตั้ง โดยให้เทศบาลกำหนดหมายเลขรหัสประจำชุมชนแต่ละชุมชน ซึ่งวิธีปฏิบัติให้เทศบาลนำหมายเลขรหัสของเทศบาลตามรหัสมาตรฐานเขตการปกครองของไทย

ประเด็น	ระเบียบข้อ	แนวทางการดำเนินการ
		<p>มาเป็นตัวตั้งต้นแล้วจึงเพิ่มรหัสท้ายจำนวน ๓ หลัก เพื่อกำหนดเป็นรหัสเฉพาะของชุมชนนั้น ตัวอย่างเช่น เทศบาล ก มีรหัสเทศบาลคือ ๐๔๑๑๐๔๐๑ และมีชุมชนจำนวน ๓ ชุมชน เมื่อนำไปตั้งรหัสชุมชนรูปแบบรหัสชุมชนในเขตเทศบาลจะเป็น ๐๔๑๑๐๔๐๑XXX โดยชุมชนที่ ๑ จะมีรหัสเป็น ๐๔๑๑๐๔๐๑๐๐๑ ชุมชนที่ ๒ จะมีรหัสเป็น ๐๔๑๑๐๔๐๑๐๐๒ และชุมชนที่ ๓ จะมีรหัสเป็น ๐๔๑๑๐๔๐๑๐๐๓</p> <p>เมื่อมีการจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลชุมชนและรหัสชุมชนเรียบร้อยแล้ว ให้เทศบาลสำเนาข้อมูลแจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทราบ เพื่อสอบถามข้อมูลด้วย โดยให้เทศบาลแจ้งข้อมูลทั้งประกาศจัดตั้งชุมชนที่มีข้อมูลครบถ้วนตามข้อ ๒ ของเอกสารผนวก ๑, จำนวนคณะกรรมการชุมชน และรหัสชุมชน และให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรายงานข้อมูลให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อจัดทำทะเบียนชุมชนเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้อ้างอิงเป็นข้อมูลสำหรับส่วนราชการในการสนับสนุนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้เทศบาลปรับปรุงข้อมูลในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอด้วย</p>
๑๗. การอุดหนุนงบประมาณของเทศบาล	๓๑	<p>เทศบาลอาจพิจารณาอุดหนุนงบประมาณให้แก่คณะกรรมการชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมสาธารณะได้ตามภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการชุมชนเสนอโครงการขอรับเงินอุดหนุนซึ่งต้องเป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดกิจกรรมในโครงการ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว๔๗๕๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓</p>

แนวทางการจัดตั้งชุมชนและการแยกชุมชนใหม่

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๕ กำหนดว่า “ในเขตเทศบาลใด หากเทศบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งเป็นชุมชนก็ได้ โดยทำเป็นประกาศเทศบาล ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนด้วย ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนให้คำนึงถึงความหนาแน่นของประชาชนประกอบด้วย โดยอาจยึดตามแนวเขตการปกครองหมู่บ้านเดิมก่อนการจัดตั้งหรือการยกฐานะเทศบาลก็ได้” กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอชักชวนแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาจัดตั้งชุมชนของเทศบาล ดังนี้

๑. ให้พิจารณาการจัดตั้งชุมชนโดยอาจนำหลักเกณฑ์การจัดตั้งหมู่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙ มาเทียบเคียงโดยอนุโลม กล่าวคือมีหลักเกณฑ์ที่ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑.๑ การจัดตั้งชุมชนควรพิจารณาเบื้องต้นจากจำนวนประชากร โดยควรมีประชากรอย่างน้อย ๒๐๐ คน หรือมีจำนวนบ้านที่ประชาชนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า ๑๐๐ หลัง

๑.๒ กรณีการแยกชุมชนใหม่จากชุมชนเดิม เนื่องจากเป็นชุมชนหนาแน่นให้พิจารณาตามหลักการดังนี้

(๑) เป็นชุมชนที่มีราษฎรไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ คน หรือมีจำนวนบ้านไม่น้อยกว่า ๒๔๐ บ้าน

(๒) เมื่อแยกชุมชนใหม่แล้ว ชุมชนใหม่จะต้องมีราษฎรไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน หรือมีจำนวนบ้านไม่น้อยกว่า ๑๒๐ บ้าน

(๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการชุมชน สภาเทศบาล และความเห็นจากประชาคมในพื้นที่

๒. การขอจัดตั้งชุมชนขอให้เทศบาลจัดทำข้อมูล ดังนี้

๒.๑ จัดทำแผนที่ที่สามารถอ้างอิงตามภูมิศาสตร์ได้ เช่น แผนที่จาก Google Maps แผนที่ทหารหรือแผนที่อื่น ๆ โดยแสดงรายละเอียดลงในแผนที่ ดังนี้

(๑) ความหนาแน่นของครัวเรือนในชุมชน

(๒) แนวเขตการปกครองของชุมชน

(๓) สถานที่ตั้งของสถานที่สำคัญ เช่น สถานที่ราชการ ศาสนสถาน โรงเรียน สถานพยาบาล สวนสาธารณะ เส้นทางคมนาคม ฯลฯ

(๔) ขนาดพื้นที่ของชุมชน (ตร.กม.)

(๕) แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน

๒.๒ ให้แสดงเหตุผล ความจำเป็นในการขอจัดตั้งชุมชนโดยละเอียด

ทั้งนี้ เมื่อเทศบาลได้จัดทำข้อมูลข้างต้นและมีการประกาศจัดตั้งชุมชนเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งข้อมูลเหล่านี้ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอด้วย

- ตัวอย่าง -

เอกสารผนวก ๒

ประกาศเทศบาล.....

เรื่อง การจัดตั้งชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน
ของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาล.....จึงจัดตั้งชุมชน ดังต่อไปนี้

๑. ชุมชน.....

ทิศเหนือ.....ทิศใต้.....

ทิศตะวันออก.....ทิศตะวันตก.....มีจำนวนครัวเรือน.....หลังคาเรือน
จำนวนประชากร.....คน

๒. ชุมชน.....

ทิศเหนือ.....ทิศใต้.....

ทิศตะวันออก.....ทิศตะวันตก.....มีจำนวนครัวเรือน.....หลังคาเรือน
จำนวนประชากร.....คน

ฯลฯ

ทั้งนี้ รายละเอียดอาณาเขตบริเวณพื้นที่ชุมชนแต่ละชุมชนปรากฏตามแผนผังชุมชนตามที่
แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรี.....

หมายเหตุ : *แนวเขตชุมชนให้บรรยายตามแนวลอน หมู่บ้าน ฯลฯ

- ตัวอย่าง -

เอกสารผนวก ๓

ประกาศเทศบาล.....

เรื่อง กำหนดจำนวนกรรมการชุมชน วัน เวลา และสถานที่เลือกกรรมการชุมชน

ด้วยเทศบาล ได้มีประกาศเทศบาล.....

เรื่อง การจัดตั้งชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ตั้งนั้น เพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๖ และ ข้อ ๑๔ ของระเบียบดังกล่าว เทศบาล.....จึงได้กำหนดจำนวนกรรมการชุมชน.....จำนวน.....คน และวัน เวลา สถานที่ในการประชุมเพื่อเลือกกรรมการชุมชน.....ไว้ดังต่อไปนี้

๑. วันเลือก วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา

๒. สถานที่เลือก ณ.....

การประชุมเพื่อเลือกกรรมการชุมชนให้ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสองคน หากผู้ถูกเสนอชื่อไม่อยู่ในที่ประชุมในวันที่มีการเลือกต้องมีหนังสือแสดงความสมัครใจไว้ด้วย

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

หมายเหตุ : * ในกรณีที่เป็นการเลือกจากการที่คณะกรรมการชุมชนหมดวาระ ให้เปลี่ยนข้อความวรรคแรกเป็น “ด้วยบัดนี้ คณะกรรมการชุมชน.....ได้ครบวาระตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาล.....จึงได้กำหนดจำนวนกรรมการชุมชน.....จำนวน.....คน และวัน เวลา สถานที่ในการเลือกกรรมการชุมชน.....ไว้ดังต่อไปนี้”

- ตัวอย่าง -

เอกสารผนวก ๔

คำสั่งเทศบาล.....

ที่ /

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงได้แต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชน ทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนเทศบาลในการดำเนินการประชุมเลือกกรรมการชุมชน..... ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา..... ณ..... ดังนี้

- ๑.
- ๒.
- ๓.
- ๔.

ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดการประชุมเลือกกรรมการชุมชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๒. จัดเก็บลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนที่เข้าร่วมประชุม
๓. ประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ

ต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชน

๔. ดำเนินการนับคะแนนและบันทึกคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน
๕. ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกและรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ
๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

สั่ง ณ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

เอกสารผนวก ๕

- ตัวอย่าง -

รูปแบบการเขียนรายงานการประชุมคณะกรรมการชุมชน

รายงานการประชุมคณะกรรมการชุมชน.....
 เทศบาล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ครั้งที่...../.....
 เมื่อวันที่.....
 ณ

ผู้มาประชุม

๑. นาย.....	ตำแหน่ง.....	ประธาน
๒. นาย.....	ตำแหน่ง.....	รองประธาน
๓. นาย.....	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
๔. นาย.....	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
๕. นาย.....	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
๖. นาย.....	ตำแหน่ง.....	เหรัญญิก
๗. นาย.....	ตำแหน่ง.....	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นาย..... กรรมการ
 ๒. นาย..... กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นาย..... สมาชิกสภาเทศบาล
 ๒. นาย..... ประชาชนในชุมชน
 ๓. นาย..... ประชาชนในชุมชน

เริ่มประชุมเวลา..... น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

.....

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

- ๒ -

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

เลขานุการเสนอรายงานการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่.....

ให้ที่ประชุมรับรอง

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม**วาระที่ ๓** เรื่องสืบเนื่อง (ถ้ามี)

๓.๑.....

มติที่ประชุม

๓.๒.....

มติที่ประชุม**วาระที่ ๔** เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน.....ประจำเดือน.....

๔.๑.๑ ผลการปฏิบัติงานเรื่องที่ ๑

(๑) โครงการ/กิจกรรม

.....

(๒) วัตถุประสงค์

.....

(๓) กลุ่มเป้าหมาย

.....

(๔) ระยะเวลาดำเนินการ

.....

(๕) งบประมาณ

.....

(๖) แหล่งงบประมาณ

.....

(๗) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

.....

(๘) หน่วยงานที่ดำเนินการร่วม

.....

๔.๑.๒ ผลการปฏิบัติงานเรื่องที่ ๒

(๑) โครงการ/กิจกรรม

.....

(๒) วัตถุประสงค์

.....

- ตัวอย่าง -

- ๓ -

(๓) กลุ่มเป้าหมาย

.....

(๔) ระยะเวลาดำเนินการ

.....

(๕) งบประมาณ

.....

(๖) แหล่งงบประมาณ

.....

(๗) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

.....

(๘) หน่วยงานที่ดำเนินการร่วม

.....

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๔.๒.....

มติที่ประชุม

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

๕.๑.....

มติที่ประชุม

๕.๒.....

มติที่ประชุม

วาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

๖.๑.....

มติที่ประชุม

๖.๒.....

มติที่ประชุม

เลิกประชุมเวลา..... น.

(.....)

ผู้จัดรายการประชุม

(.....)

ผู้ตรวจรายการประชุม

- ตัวอย่าง -

หมายเหตุ

๑. การประชุมของคณะกรรมการชุมชนให้เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมประชุมร่วมรับฟังและสามารถแสดงความคิดเห็นกับเรื่องต่าง ๆ ในระเบียบวาระได้
๒. ในวาระการประชุม อย่างน้อยให้คณะกรรมการชุมชนรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในห้วงระยะเวลา ๑ เดือนที่ผ่านมา
๓. เทศบาลสามารถนำตัวอย่างรูปแบบการเขียนรายงานการประชุมนี้ไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมของบริบทการปฏิบัติงานของแต่ละเทศบาล

เอกสารผนวก ๖

- ตัวอย่าง -

ข้อบังคับคณะกรรมการชุมชนว่าด้วยการเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้าง

เพื่อให้การเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้างของคณะกรรมการชุมชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงออกข้อบังคับข้อบังคับคณะกรรมการชุมชนว่าด้วยการเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการชุมชนว่าด้วยการเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้าง”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานกรรมการชุมชนรักษาการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ คณะกรรมการชุมชนอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- ๑) เงินที่มีผู้อุทิศให้
- ๒) เงินที่ได้รับการอุดหนุนจากเทศบาลหรือหน่วยงานอื่น
- ๓) เงินที่คณะกรรมการชุมชนจัดหาเอง
- ๔) เงินอื่นๆ

ข้อ ๕ คณะกรรมการชุมชนอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- ๑) ค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุมของคณะกรรมการชุมชน
- ๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน
- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการภายในชุมชน
- ๔) ค่าใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน
- ๕) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ข้อ ๖ การเปิดบัญชีและเบิกจ่าย

๑) ให้คณะกรรมการชุมชนแต่งตั้งหรือพิจารณามอบหมายกรรมการชุมชนไม่น้อยกว่า ๓ คนทำหน้าที่เปิดบัญชี “คณะกรรมการชุมชน...” ของชุมชนกับสถาบันการเงิน

๒) การเบิกจ่ายเงินจากบัญชี ต้องมีกรรมการชุมชนที่ได้รับมอบหมายให้เบิกเงินจากบัญชี ไม่น้อยกว่า ๒ คน เป็นผู้ลงนามเบิกจ่าย

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์การจ่ายเงินของคณะกรรมการชุมชน

๑) การจ่ายเงินให้ประธานคณะกรรมการชุมชนมีอำนาจจ่ายเงินเป็นไปตามมติคณะกรรมการชุมชน

๒) เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้ประธานกรรมการชุมชนมีอำนาจจ่ายเงินได้ครั้งละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท และในคราวประชุมคณะกรรมการชุมชนครั้งต่อไปให้แจ้งที่ประชุมรับทราบ

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการชุมชนรายงานรายรับ รายจ่ายของคณะกรรมการชุมชนให้ประชาชนในชุมชนทราบ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองและมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนของตนเอง รวมถึงรวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ อื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

หมวด ๑

การจัดตั้งชุมชน

ข้อ ๕ ในเขตเทศบาลใดที่ไม่มีการแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ หากเทศบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งเป็นชุมชนก็ได้ โดยให้เทศบาลจัดทำเป็นประกาศเทศบาลจัดตั้งชุมชน และประกาศเทศบาลนั้นให้ระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนด้วย ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนอาจยึดตามแนวเขตการปกครองหมู่บ้านเดิม ก่อนการจัดตั้งหรือการยกฐานะเทศบาลก็ได้

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

กรณีที่มีเหตุสมควร อาจแบ่งพื้นที่หรือบริเวณใดในชุมชนเดิมเป็นชุมชนใหม่ หรือรวมชุมชนที่มีพื้นที่ติดต่อกันเป็นชุมชนเดียว โดยคำนึงถึงสภาพพื้นที่ จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร ความสะดวกแก่การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสำคัญ การรวม ยุบ หรือเปลี่ยนแปลง เขตชุมชน หรือเปลี่ยนชื่อชุมชนให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ การดำเนินการตามข้อนี้ต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการชุมชน

ข้อ ๖ ในชุมชนหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วยกรรมการที่มาจาก การเลือกโดยประชาชนในชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน

จำนวนกรรมการที่มาจาก การเลือกโดยประชาชนตามวรรคหนึ่งในแต่ละชุมชนให้เป็นไปตามที่เทศบาลประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนครัวเรือนในชุมชนเป็นสำคัญ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเลือกกรรมการชุมชน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๗ ผู้ที่จะเป็นกรรมการชุมชน ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือก
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในชุมชนนั้นติดต่อกันถึงวันเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
- (๔) ผู้ที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการชุมชน ต้องเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน

ข้อ ๘ ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้เป็นกรรมการชุมชน

- (๑) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๒) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๔) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาลหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมาย
- (๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นผู้พ้นหรือถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการประจำ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุทุจริต

ข้อ ๙ ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชน ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่มีการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมและการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่ควบคุม ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือก

(๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในชุมชนนั้นติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือก

ข้อ ๑๐ ผู้มีลักษณะตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกกรรมการชุมชน

ข้อ ๑๑ กรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี

(๔) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘

(๕) นายกเทศมนตรีเห็นว่าขาดการประชุมคณะกรรมการชุมชนติดต่อกันสามครั้ง โดยไม่มีเหตุอันควร

(๖) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าหรือหนึ่งร้อยคนสุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า เข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน และนายกเทศมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๗) ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเข้าชื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรี เพื่อให้กรรมการชุมชนทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการชุมชนคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียของชุมชน โดยให้นายกเทศมนตรีมีคำสั่งทันที

(๘) เทศบาลประกาศยุบชุมชน

ข้อ ๑๒ กรรมการชุมชนมีกำหนดวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๖

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เมื่อครบกำหนดวาระของคณะกรรมการชุมชน หรือกรรมการชุมชนว่างลงตามข้อ ๑๑ (๑) ให้เทศบาลดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ ขึ้นใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระ

คณะกรรมการชุมชนที่ครบวาระ ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการได้เลือกคณะกรรมการชุมชนตามข้อ ๖

ข้อ ๑๓ เมื่อกรรมการชุมชนว่างลงตามข้อ ๑๑ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้มีการเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการที่ว่างภายในสามสิบวันและให้กรรมการที่ได้รับเลือกแทนกรรมการที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาของกรรมการชุมชนซึ่งตนแทน

ถ้ากรรมการชุมชนที่ว่างลงตามวรรคหนึ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เทศบาลจะไม่ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนแทนกรรมการที่ว่างก็ได้

ข้อ ๑๔ การเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ ให้เทศบาลประกาศกำหนดวันเพื่อให้มีการประชุมเลือกกรรมการชุมชน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เทศบาลมีหนังสือแจ้งประกาศกำหนด วัน เวลา สถานที่ คุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน ผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนและวิธีการเลือกตามระเบียบนี้ ให้ทุกครัวเรือนที่อยู่ในชุมชนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๑๕ ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๑๔ ให้นายกเทศมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นพนักงานเทศบาล ทำหน้าที่ดำเนินการประชุมเลือกกรรมการชุมชน

ในการประชุมเลือกกรรมการชุมชน ให้คณะกรรมการจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกเข้าร่วมประชุมลงลายมือชื่อ และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๖ การเลือกกรรมการชุมชนตามข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกที่อยู่ในที่ประชุมเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการชุมชนต่อที่ประชุม และให้ผู้มีสิทธิเลือกรับรองการเสนอชื่อนั้นไม่น้อยกว่าสองคน ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม เว้นแต่ผู้ถูกเสนอชื่อแสดงความสมัครใจไว้เป็นหนังสือ

เมื่อคณะกรรมการได้ประกาศปิดการเสนอชื่อแล้ว ปรากฏว่ามีผู้เสนอชื่อน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ วรรคสอง ให้คณะกรรมการเปิดให้มีการเสนอชื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

ข้อ ๑๗ เมื่อที่ประชุมได้ปิดการเสนอชื่อตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการชุมชนโดยวิธีเปิดเผย หรือโดยวิธีลับ ตามที่ประชุมนิยม แล้วให้คณะกรรมการนับคะแนนและจดบันทึกคะแนนไว้

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เมื่อที่ประชุมออกเสียงเลือกกรรมการชุมชนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับลงมาจนครบจำนวนตามที่กำหนดตามข้อ ๖ วรรคสอง เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการชุมชน และหากผู้ได้รับการเสนอชื่อในลำดับท้ายมีคะแนนเท่ากันและเกินจำนวนกรรมการชุมชน ให้ใช้วิธีจับฉลากผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันเพื่อให้ได้กรรมการชุมชนครบจำนวน

เมื่อได้กรรมการชุมชนแล้ว ให้คณะกรรมการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือก ณ สถานที่เลือก และรายงานให้นายกเทศมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการชุมชนต่อไป

หมวด ๓

การประชุมคณะกรรมการชุมชน

ข้อ ๑๘ เมื่อได้กรรมการชุมชนตามข้อ ๖ แล้ว ให้เทศบาลเรียกประชุมกรรมการชุมชนตามข้อ ๖ ภายในเจ็ดวัน และให้กรรมการชุมชนเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธานกรรมการหนึ่งคน และเหรัญญิกหนึ่งคน แล้วให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการชุมชนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

เมื่อกรรมการชุมชนได้ดำเนินการเลือกกรรมการชุมชนในตำแหน่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่งเรียบร้อยแล้ว ให้ประธานกรรมการรายงานให้เทศบาลทราบเพื่อประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนต่อไป

ข้อ ๑๙ ประธานกรรมการชุมชนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกประชุมคณะกรรมการชุมชนหรือสมาชิกชุมชน
- (๒) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนและการประชุมประชาคมในชุมชน
- (๓) ดูแล ประสานการดำเนินงานระหว่างชุมชนกับเทศบาล และหน่วยงานต่าง ๆ
- (๔) มอบหมายการปฏิบัติงานให้แก่คณะทำงานด้านต่าง ๆ

ข้อ ๒๐ คณะกรรมการชุมชนมีหน้าที่ในการจัดทำแผนและพัฒนาชุมชน การแก้ไขปัญหา และสร้างความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของเทศบาล และมีหน้าที่ช่วยเหลือเทศบาลในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจัดบริการสาธารณะในชุมชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เทศบาลมอบหมาย หรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการชุมชนอาจแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนและเทศบาลได้ กำหนดชื่อและหน้าที่ของคณะทำงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะทำงานด้านนั้น ๆ ทั้งนี้ ควรมีเยาวชน และสตรีเป็นคณะทำงานด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการชุมชนประชุมกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การกำหนดวัน เวลา ประชุม ให้ประธานคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้กำหนดและเรียกประชุม

สถานที่ประชุม ให้ใช้สถานที่ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

การประชุมให้กระทำโดยเปิดเผยและต้องเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมฟังการประชุมด้วย

ข้อ ๒๓ การประชุมคณะกรรมการชุมชน ต้องมีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการชุมชนทั้งหมด จึงถือว่าครบองค์ประชุม

กรรมการชุมชนที่ไม่สามารถเข้าประชุมได้ให้ขอลาการประชุมต่อประธานกรรมการชุมชน

ในกรณีที่มีกรรมการชุมชนเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้ประธานในที่ประชุมมีอำนาจเลื่อนการประชุมได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการชุมชนหรือรองประธานกรรมการชุมชนไม่สามารถเข้าประชุมคณะกรรมการชุมชนได้ ให้คณะกรรมการชุมชนพิจารณาคัดเลือกกันเองเป็นประธานการประชุมเฉพาะในครั้งนั้นแทน

ข้อ ๒๕ ในการประชุมคณะกรรมการชุมชนให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้

ข้อ ๒๖ มติที่ประชุมให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาดและถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

ข้อ ๒๗ ในการพิจารณาลงมติเรื่องใด หากที่ประชุมเห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน หรือเป็นเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน หรือเป็นเรื่องที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม ประชาคมชุมชน คณะกรรมการชุมชนอาจมีมติให้มีการประชุมประชาคมชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่องดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๒๘ ประชาชนในชุมชนผู้มีสิทธิเลือกกรรมการชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคนอาจลงลายมือชื่อทำหนังสือเสนอความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมหรือประโยชน์สาธารณะของชุมชนต่อคณะกรรมการชุมชนเพื่อให้มีการพิจารณาในคณะกรรมการชุมชนก็ได้ และคณะกรรมการชุมชนจะต้องนำเรื่องดังกล่าวบรรจุเข้าวาระการประชุมในคราวต่อไป

ข้อ ๒๙ เมื่อมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการประชุมตามหมวดนี้ หรือกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้ประธานกรรมการชุมชนนำข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเสนอต่อนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกเทศมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุดและให้ใช้ได้เฉพาะในการประชุมคราวนั้น

หน้า ๗

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หมวด ๔

การดำเนินงาน การส่งเสริม และสนับสนุนคณะกรรมการชุมชน

ข้อ ๓๐ นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน ให้คำแนะนำ ปรีกษาแก่คณะกรรมการชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงกลั่นกรองข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและเทศบาล

ข้อ ๓๑ เทศบาลอาจอุดหนุนงบประมาณให้แก่คณะกรรมการชุมชน เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของชุมชน ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ ให้คณะกรรมการชุมชนที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่ไม่มีกำหนดวาระไว้ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวกับคณะกรรมการชุมชนดังกล่าวที่ยังใช้บังคับในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก อุนพงษ์ เฝ้าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล เพื่อให้การจัดตั้งชุมชนและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนของเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๗ (๙) มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ในเขตเทศบาลใด หากเทศบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งเป็นชุมชนก็ได้ โดยทำเป็นประกาศเทศบาล ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อชุมชนและบริเวณพื้นที่หรือเขตชุมชนด้วย ทั้งนี้ การจัดตั้งชุมชนให้คำนึงถึงความหนาแน่นของประชาชนประกอบด้วย โดยอาศัยตามแนวเขตการปกครองหมู่บ้านเดิมก่อนการจัดตั้งหรือการยกฐานะเทศบาลก็ได้”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของข้อ ๖ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

“กรรมการในคณะกรรมการชุมชนมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน โดยให้ได้รับเฉพาะในเดือนที่ได้เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ การจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นไปตามบัญชีอัตราค่าตอบแทนแนบท้ายระเบียบนี้ โดยให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังประกอบด้วย”

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บัญชีอัตราค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล
แนบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖

รายได้ของเทศบาล (ล้านบาท)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/เดือน)	
	ประธาน	กรรมการ
เกิน ๑๐๐	๑,๒๕๐	๑,๐๐๐
เกิน ๕๐ - ๑๐๐	๑,๐๐๐	๘๐๐
ไม่เกิน ๕๐	๗๕๐	๖๐๐

หมายเหตุ: ในกรณีการตั้งงบประมาณรายจ่ายและการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาลให้ใช้ยอดรวม เฉพาะรายได้จัดเก็บเองและภาษีจัดสรร ตามงบการเงินประจำปี (งบแสดงผลการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับ) ของปีงบประมาณที่แล้วมาที่ได้ปิดบัญชีแล้ว เป็นฐานในการคำนวณอัตราเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล

ภาคผนวก 4

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๙๓๑

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การมอบอำนาจของปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๖๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งระเบียบนี้ ข้อ ๔ วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ” นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า เพื่อให้การบริหารราชการของกระทรวงมหาดไทยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ ดังนั้น จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาทำความตกลงกับเทศบาลในกรณีที่เทศบาลไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวข้างต้นได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๖

โทรสาร ๐-๒๒๕๓-๖๖๓๗

ผู้ประสานงาน นางสาวดาริน รังสิวารักษ์

โทร. ๐๖๕-๙๕๕๖๕๕๒

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย

ที่ ๑๐๖๓/๒๕๖๔

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งระเบียบนี้ ข้อ ๔ วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ” นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของกระทรวงมหาดไทยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาทำความตกลงกับเทศบาลในกรณีที่เทศบาลไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ โดยให้รายงานกระทรวงมหาดไทย ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้อำนาจ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก 5

ที่ มท 0413/ว 1553

กระทรวงมหาดไทย

ถนนรัชฎางค์ กท 10200

๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง การจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อพัฒนาเทศบาลและสุขาภิบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารแนวทางการจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อการพัฒนาเทศบาลและสุขาภิบาล จำนวน 1 ชุด

2. แบบรายงานการจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อพัฒนาเทศบาลและสุขาภิบาล จำนวน 1 ชุด

ตามแผนพัฒนาประเทศไทยฉบับที่ 4 พ.ศ. 2530 - 2534 แผนงานย่อยระดับองค์การ และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบส่งเสริมให้ชุมชนเมือง จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขึ้นโดยการรวมตัวกันของประชาชนในชุมชน และให้กำหนดรูปแบบชุมชนย่อย ขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับการแก้ไขสภาพปัญหาของชุมชน นั้น

ขอเรียนว่า กรมการปกครองได้กำหนดรูปแบบเรื่องการจัดตั้งชุมชนย่อยเสร็จแล้ว

ถึงนี้ จึงให้จังหวัดแจ้งเทศบาลและสุขาภิบาลดำเนินการจัดตั้งชุมชนย่อยตามแนวทางที่กำหนดให้

1. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานให้ชัดเจน และแต่งตั้งคณะกรรมการ
 2. ทิศทางชุมชนที่เห็นสมควรหรือที่ชุมชนร้องขอให้มีการจัดตั้งเพื่อเป็นตัวแทนชุมชน
 3. แบ่งชุมชนย่อยตามสภาพพื้นที่หรือแนวถนนหรืออาคารเรือนแถวความเหมาะสม
 4. สืบราชข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ในชุมชนย่อยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การบริการพื้นฐาน และกิจการเมือง ทั้งนี้โดยให้ จปฐ. เป็นเครื่องมือ
 5. ส่งเจ้าหน้าที่ของเทศบาล สุขาภิบาลออกไปประชาสัมพันธ์ในชุมชนย่อยเพื่อกระตุ้น
- ให้ประชาชนเห็นความจำเป็นและความสำคัญที่ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมเมื่อพัฒนาและแก้ไข้ปัญหาของชุมชน

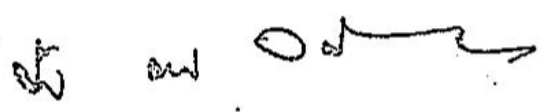
- 2 -

6. ให้ประธานเลือกกรรมการชุมชนขึ้นเอง โดยเลือกจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ และให้กรรมการชุมชนเลือกผู้รักษาระบบการชุมชนความสมัคร

7. ให้เทศบาล ผู้ขาดบริการระดับตั้งคณะกรรมการชุมชนและที่ปรึกษาชุมชนสำหรับเทศบาลและสุขาภิบาลที่ได้จัดตั้งชุมชนไว้แล้ว ให้ที่จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนแล้วหรือยังไม่ได้จัดตั้งชุมชน ให้เทศบาลและสุขาภิบาลนั้น ๆ ดำเนินการต่อไปให้ครบวงจรการดำเนินงานจัดตั้งชุมชนอย่างมีกำหนดไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและให้แจ้งเทศบาล ผู้ขาดบริการเพื่อดำเนินการต่อไปแล้วแจ้งผลการดำเนินงานดังกล่าวไปให้กรรมการปกครองทราบ ภายในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2531 ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญ ทรูจนากพันธ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

กรมการปกครอง
กองราชการส่วนท้องถิ่น
โทร.(02)2251510

รอง ผ.บ.
(นาย) อ. ป.ท. [Signature]
รอง อ. ป.ท. [Signature]
ผ. ร.ด.ท.
หน. ผ. พก. - 4 8.ค. 2530

แนวทางการจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อการพัฒนาระดับเทศบาล

1. หลักการ

เทศบาล (Municipality) และสุขาภิบาล (Sanitation District) เป็นกรปกครองท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีประชาชนมีสิทธิมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่เรียกได้ว่าเป็นประชาธิปไตยและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดเท่าที่ปรากฏในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล อยู่ในสภาพผสมผสานของลักษณะความเป็นเมืองกับชนบทรวมอยู่ด้วยกัน ประชาชนจึงรวมอยู่ด้วยกันอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นอาชีพ ชุมชนหรือรายได้

สภาพแวดล้อมที่ส่งค้ำวามยอมรับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของเทศบาลและสุขาภิบาลเป็นอันมาก และยิ่งเทศบาลและสุขาภิบาลของใครซึ่งเรียกได้ว่า ถ้าสังคมน่าจะต้องประสบปัญหาที่ต้องบริการประชาชนเป็นอย่างมาก และสิ่ง ๆ ที่ประชาชนยังคงจะประสบปัญหาอื่นตามมาอีก เช่น การไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย การขาดการประสานงานหรือการไม่ให้ความร่วมมือกับส่วนราชการต่าง ๆ

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เทศบาลและสุขาภิบาลประสบอยู่ดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาท้องถิ่นจะต้องมีการกำหนดนโยบาย และมีกรวางแผนที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้โดยหวังพึ่งแต่ทางเทศบาลและสุขาภิบาลฝ่ายเดียวมองเงินไปไม่ได้ จำเป็นต้อง ได้รับความประสานงาน และร่วมมือจากประชาชนที่จะช่วยแบ่งเบาภาระอันหนักหน่วงของเทศบาลและสุขาภิบาลให้เบาบางลง โดยส่วนหนึ่งให้ทางเทศบาลและสุขาภิบาลเป็นผู้ดำเนินการให้ และอีกส่วนหนึ่งเป็นหน้าที่ของชุมชนที่ควรจะดำเนินการได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ทั้งนั้น ชุมชนจะต้องมีการเปิดก้าตั้งรวมตัวเพื่อจะช่วยเหลือกันและกันของตนเอง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป!

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนต่าง ๆ ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลได้มีการรวมตัวกันเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง
2. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม และมีบทบาทในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
3. เพื่อลดภาระในการปฏิบัติงานของเทศบาลและสุขาภิบาล
4. เพื่อประสานและส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่นกับเทศบาลและสุขาภิบาล

3. แนวทางการจัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อการพัฒนา

ชุมชนย่อยหมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลที่ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันโดยมีสภาพพื้นที่ อาณาเขตที่แน่นอน มีคนในเขตแนวตั้งยาวทอดยาว หากวางไว้กับแถวเดียวกัน หรือมีลักษณะเป็น block หรือ Zone ใกล้เคียงกัน อาศัยอยู่ในทิศทางเดียวกัน หรือแยกออกจากกันแต่มีอาณาเขตที่แน่นอน

การจัดตั้งชุมชนย่อยในชุมชนเดิม จะวางค่าเงินการวางเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้
ประสิทธิผลก่อน แล้วจึงถอยขยายการดำเนินงานออกไปตามกำลังความสามารถ การดำเนินการนั้น
จะต้องมองให้ครบทุกมุมทุกแง่ และจะต้องรู้ถึงความสัมพันธ์และสาเหตุให้ชัด ว่าจะเปิดโอกาสทาง
เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือการเมือง

เทศบาลและสุขาภิบาลโลกได้มีการจัดตั้งชุมชนย่อยแล้วตามรูปแผนของโครงการนี้ให้การ
สนับสนุนเป็นกรณีพิเศษในบางจังหวัดที่ชุมชนย่อยเพิ่มขึ้นอีก

4. กระบวนการพัฒนาชุมชน

การริเริ่มชุมชนจะต้องระมัดระวังว่า จะทำอย่างไรให้ทุกสิ่งทุกอย่างดีขึ้น เป็นการ
เปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. พัฒนาความคิด และกระตุ้นให้พบในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
2. สร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชนให้เหมาะสมพอดี
3. การดำเนินการจะต้องร่วมกันวิเคราะห์และสร้างสิ่งจำเป็นที่ดี
4. เมื่อลงมือดำเนินการจะต้องลงมืออย่างจริงจัง และให้เป้าหมายสำเร็จ หากจะเลิก

ดำเนินการจะต้องชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลง เพราะถ้าชุมชนไม่เห็นด้วยงานนั้นก็
ไม่ประสบความสำเร็จ

5. เงื่อนไขของความสำเร็จ

1. จะต้องมีการยอมรับและยอมรับทั้งจากในการดำเนินการดำเนินงานจริงจริง
2. การดำเนินงานต้องมองปัญหาของชุมชนทุกแง่มุม
3. ให้มีการ "สอดคล้อง" การเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน
4. กรณีที่เทศบาลและสุขาภิบาลเข้าไปช่วยเหลือชุมชน จะวางสร้างความสัมพันธ์ให้เหมาะสม

เพราะถ้าชุมชนไม่เห็นด้วย งานนั้นก็จะไม่ประสบความสำเร็จ

6. วิธีการจัดตั้งชุมชนย่อย

1. ให้เทศบาลและสุขาภิบาลพิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานให้ชัดเจน
แต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งเพื่ออำนวยความสะดวก ประสานงาน และให้การสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการ
ชุมชนย่อยและมีที่ปรึกษาตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อปรึกษาขอคำแนะนำและสนับสนุนการดำเนินงาน
2. ให้เทศบาลและสุขาภิบาลพิจารณาชุมชนที่เห็นสมควร หรือชุมชนที่ร้องขอให้มีการจัดตั้ง

เพื่อเป็นตัวแทนในชุมชน

3. ให้เทศบาลและสุขาภิบาลจะต้องสำรวจชุมชนเดิมและต่าง ๆ ในเขตท้องที่มีขนาด
เหมาะสมกว่าด้วยกลุ่มงานบริการ การบริการ และเจ้าหน้าที่การเมือง ซึ่งได้เคยไปสำรวจเป็นโครงการ

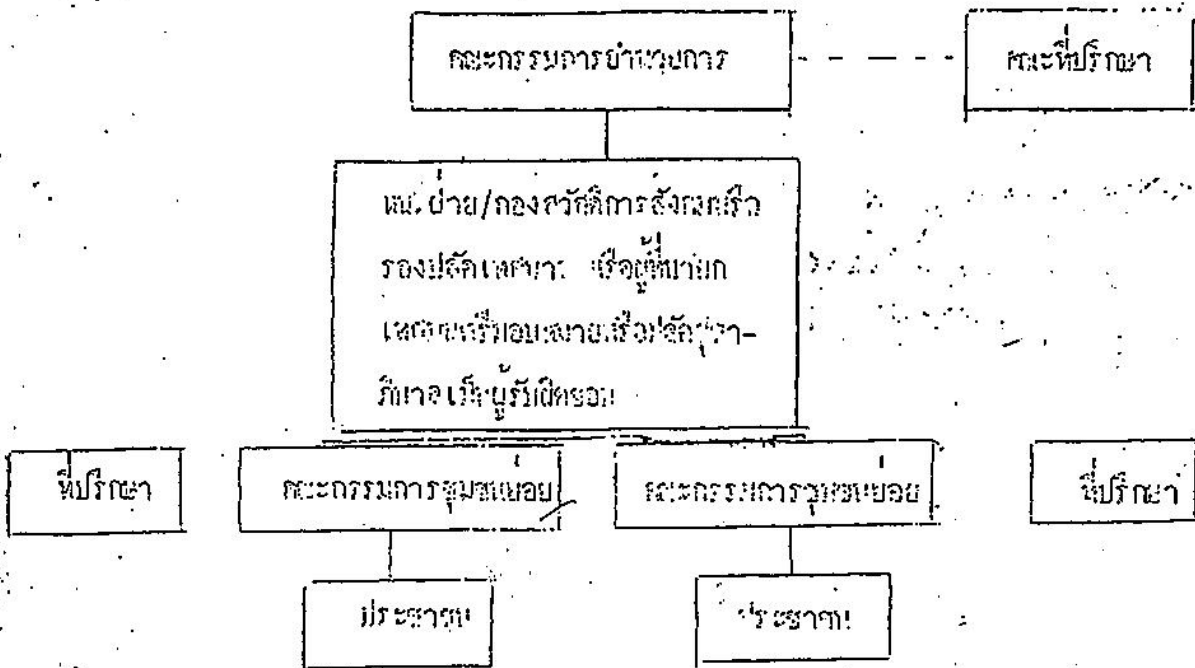
5. ส่งเจ้าหน้าที่ของเทศบาลและบุคลากรออกไปประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้ประชาชน
 ให้ถึงความจำเป็นและความสำคัญที่จะมาร่วมกันสร้างชุมชนที่มีชีวิตชีวาและแก้ไขปัญหานชุมชน

5. การแบ่งชุมชนย่อยตามสภาพพื้นที่ หรือขนาดถนน หรืออาคารเรือนแถวเป็น Block
 หรือ Zone และดำเนินการประชุม

6. ให้ประชาชนเลือกกรรมการชุมชนขึ้นเอง โดยเลือกจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน
 นั้น ๆ และให้คณะกรรมการชุมชนเลือกผู้ริเริ่มงาน และจัดหาผู้ประสานสมัคร แล้วแจ้งรายชื่อในเทศบาล
 และสมาชิกประชาชน

7. เสร็จแล้วและสุภาพการประชาสัมพันธ์ถึงคณะกรรมการชุมชนและที่ปรึกษาชุมชน

7. องค์กรในการพัฒนาชุมชนย่อย

8. คณะกรรมการอำนวยการ แต่งตั้งโดยนายกเทศมนตรีหรือปลัดเทศบาลประกอบด้วย

1. นายกเทศมนตรี/หรือปลัดเทศบาลหรือสมาชิกสภา	ประธาน
2. เกษมณี/หรือรองประธานกรรมการสมาชิกสภา	รองประธาน
3. ผอ. กองปกครอง/หน. ฝ่าย/หรือ หน. รับผิดชอบต่าง ๆ ของสมาชิกสภา	กรรมการ
4. ผู้แทนภาคเอกชนหรือผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน	กรรมการ
5. ปลัดเทศบาล/ หรือปลัดสมาชิกสภา	กรรมการและเลขานุการ
6. หน. งาน/หน. ฝ่าย/หน. กอง สวัสดิการสังคม หรือรองปลัด
เทศบาล หรือผู้แทนนายกเทศมนตรีหรือมอบหมายหรือ
ผู้พิทักษ์สมาชิกสภา หรือทางโยธาสมาชิกสภา	กรรมการและผู้ช่วย
เลขานุการ

บทบาทของคณะกรรมการอำนวยการ

1. กำหนดนโยบายและดำเนินการ

- 4 -

2. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
3. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. แลไปพบผู้นาอุปสรรคในการดำเนินงาน
5. แต่งตั้งทีมปฏิบัติงานเพื่อเฝ้าระวังการปฏิบัติงานของกรรมการชุมชน และเทศบาลหรือสมาชิกภาค

หรือคณะทำงานที่เห็นสมควรในกรณีนี้จำเป็นต้องทำ เป็นเป็นเร่งด่วน

9. ที่ปรึกษา ให้เข้ายึดเทศมตรีหรือประธานกรรมการสมาชิกภาคเสนอความเห็นต่อ ผวจ. เพื่อพิจารณาออกคำสั่งแต่งตั้ง

1. ปลัดจังหวัด	ที่ปรึกษา
2. หัวหน้าหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง	ที่ปรึกษา
3. บุคคลที่นายกเทศมนตรีหรือประธานกรรมการสมาชิกภาคเชื่อว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร	ที่ปรึกษา
4. ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น	ที่ปรึกษา

บทบาทของที่ปรึกษา

1. ให้ความรู้และแนะนำในการดำเนินงาน
2. ให้ความสนับสนุนในการดำเนินงาน

10. ผู้มีมติขอการดำเนินงาน

หน. งาน/หน. ฝ่าย/เลขา กองสวัสดิการสังคม หรือกองสวัสดิการ หรืออยู่ที่นายกเทศมนตรี

มอบหมาย หรือปลัดสมาชิกภาค

บทบาทหน้าที่

รับมติขอการดำเนินงานการ จัดตั้งชุมชนย่อยเพื่อการรักษาประเพณีและสมาชิกภาค

11. คณะกรรมการชุมชนย่อย

จำนวนตามความเหมาะสม ประชาชนเริ่มมีผู้ตัดสินใจเลือกอุปนายก อบจ. จำนวนกรรมการวิธีการเลือกตั้งกรรมการ ตลอดจนกำหนดคุณสมบัติของกรรมการชุมชนเองทั้งหมด โดยเทศบาลและสมาชิกภาคเป็นผู้ชี้แจง ในที่ประชุมที่ปรึกษา และรับรองสถานะของคณะกรรมการชุมชน โดยเทศบาลและสมาชิกภาคประกาศแต่งตั้ง

บทบาทของคณะกรรมการชุมชนย่อย

1. เป็นผู้นำและแกนกลางในการจัดหารชุมชน
2. แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน
3. เสนอแผนงานโครงการ เพื่อขอความช่วยเหลือจากเทศบาลและสมาชิกภาค

- 5 -

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรักใคร่และร่วมมือกัน
5. ส่งเสริมอบรมธรรมจริยธรรมแก่ผู้เฒ่าแก่และสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
6. กำกับดูแลอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

12. ที่ปรึกษาชุมชน

เทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาลทั้ง บุคคลและ องค์กรชุมชนเห็นสมควร ให้เป็นที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่

ให้คำปรึกษาแนะนำและให้การสนับสนุนการดำเนินงานและกรรมการชุมชน

.....